

[Bij No. 194 dezer Courant behoort een Vervolg.]

PARIJS, 15 Augustus.

Het gisteren begonnen nationale feest is heden voortgezet. Eene groote menigte volks is op de been, en tot dus ver heeft men niet vernomen, dat de openbare orde op eenigerhande wijze is gestoord. Men is min of meer teleurgesteld, omdat de *Moniteur* heden nog niets anders heeft medegedeeld dan keizerlijke besluiten, betreffende de benoeming of bevordering van ambtenaren en het verlenen der ridderorde van het Legioen van Eer.

Na de groote wapenschouwing van gisteren, die omstreeks drie ure des namiddags was afgelopen, hebben onderscheidene officiële maaltijden plaats gehad, onder welke in de eerste en voornaamste plaats behoort te worden genoemd die, welke door den stedelijken Raad op het Stadhuis is gegeven aan de hoogste staats-ambtenaren. Het feest heeft plaats gehad in de zoogenaamde troonzaal, welke voor deze gelegenheid met veel pracht was versierd. Onder de aanwezige ministers heeft men opgemerkt de heeren *Fould*, *de Persigny*, *Bineau* en *Fortoul*. Verder waren tegenwoordig de heeren *Baroche* en *Delangle*, de maires en de adjunct-maires dezer hoofdstad, enz. De heer *Hausmann*, de nieuwe prefect van het dep. der Seine, heeft den feestdrank ingesteld op den Keizer en de Keizerin, welke laatste hij heeft genoemd „de grootmeesteresse der openbare liefdadigheid.“ — De elders plaats gehad hebbende maaltijden zijn van minder belang geweest.

Heden heeft het eigenlijke nationale napoleontische feest plaats, 't welk tegelijk wordt gevierd met den kerkelijken feestdag. Het Veld-van-Mars, 't welk voornamelijk is bestemd voor de volks-vermakelikheden, is reeds vroegtijdig door eene buitengemeen talrijke menigte volks bezet geweest. De daar gegevene vertooningen hebben zeer goed voldaan. Zij bestonden vooreerst uit eene voorstelling van het zoogenaamde kamp *du drap d'or*, uit het rijkperk der geschiedenis van Koning *François I*, door de aan de Hippodrome verbondene personen; en verder uit eene voorstelling der verovering van de algerijnsche sterkte *Lagouat* door de fransche troepen. De op linnen geschilderde decoratie, die vesting voorstellende en tuschen de boomen geplaatst, heeft eene zeer goede uitwerking gedaan. Ongeveer 600 soldaten hebben aan deze vertooning deelgenomen, en het volk schijnt een zeer groot behagen in dezelve te hebben geschept. Tusschen de beide hoofdvoorstellingen werd de menigte beziggehouden door het oplaten van ballons en wat des meer zij. Ook is de bekende koorddanseres *Sagui* ditmaal weder langs een koord opgelopen tot eene hoogte van 38 meters. Deze vrouw heeft thans den ouderdom van 75 jaren bereikt. Dit laatste schouwspel heeft meer het algemeene medelijden opgewekt, dan genoegen gegeven.

Tusschen de bruggen van la Concorde en Jena hebben wedstrijden te water plaats gehad. — Indien het weder gunstig is, zal de illuminatie heden avond denklijk in luister alle vorige overtreffen.

— Langs den gewonen weg zijn berichten uit Konstantinopel ontvangen, de dagtekening voerende van den 1sten Augustus, dat is, vóór dat daar ter stede het te Weenen ontworpen en door den russischen Keizer goedgekeurde bevredigings-voorstel was ontvangen. Het door den Sultan op 30 Julij uitgevaardigde manifest is thans in zijn geheel bekend en voert de dagtekening van 28 Julij. In hetzelfde wordt de aandacht nogmaals gevestigd op de onderwerpen, waaromtrent tusschen Rusland en de Porte geschil is gerezen, en op de onmogelijkheid voor den Sultan om zich aan de russische vorderingen te onderwerpen. Verder wordt met hoogen lof gewaagd van de ondersteuning, welke der Porte te beurt is gevallen van de zijde der vier groote mogendheden, en meer in 't bijzonder van Engeland en Frankrijk. Het manifest eindigt met eene krachtige aansporing tot eendragt, welke door den Sultan is gerigt aan zijne gezamenlijke onderdanen, zoowel Mahomedanen, als Christenen, Israëlieten en belijders van andere gezindheden.

Ook is de laatste door *Reschid-bassa* aan graaf *Nesselrode* gezonden brief bekend gemaakt. Dit stuk is vastgesteld in eene op 23 Julij door de gezanten der mogendheden te Konstantinopel gehoudene conferentie, en houdt de laatste opofferingen in, waartoe de Porte verklaarde te kunnen overgaan.

— Men is hier nog altijd verwonderd over hetgeen is geschied met het half-officiële dagblad *la Patrie*, en algemeen houdt men het er voor, dat de heer *Delamarre* tot het besluit is gekomen om tot den verkoop van dat dagblad overtegaan, omdat hij zich diep gekrenkt gevoelde over de wijze, waarop hij, een der warmste voorstanders van de napoleontische zaak, door de Regering werd behandeld. Van welke zijde den redacteurs van *la Patrie* het *ouware* bericht is toegezonden, betreffende de ontvangst der telegrafische depeche omtrent de aanneming van het bevredigings-voorstel door den Sultan, is ten eenemale onbekend. Inmiddels wordt de minister van Binnenlandsche Zaken, de heer *de Persigny*, zeer geprezen wegens de door hem aan den dag geleide onpartijdigheid, wat het rigten van officiële waarschuwingen aan de dagbladen aangaat. In der tijd hebben de schrijvers van *la Patrie* met geestdrift hun zegel gehecht aan de tegenwoordige wetgeving op het stuk der drukpers, en beweerd, dat alleen de organen der regeringloosheid daardoor konden worden benadeeld. Weinig had de heer *Delamarre* kunnen vermoeden, dat de wet ook eenmaal op hem zou worden toegepast. Het algemeen zeggen is, dat de Regering zich weinig laat gelegen liggen aan het dagblad *la Patrie* en de zes aan den heer *Delamarre* toebehoor-

rende departementale dagbladen, en dat het haar geheel onverschillig is, of die organen al dan niet overgaan in handen van hare tegenpartij.

— Het te Madrid uitkomende dagblad *Epoca* verzekert, dat de heer *Calderon*, spaansch gezant bij het Bewind der Ver. Staten, zich bereid heeft verklaard om de hem aangeboden waardigheid van minister van Buitenlandsche Zaken te aanvaarden.

LONDEN, 15 Augustus ('s avonds).

Z. K. H. de Prins van *Pruissen*, welke in de verledene week uit Ostende op Osborne-honse bij ons koninklijk gezin is aangekomen, om de inspectie der vloot te Spithead bijtewonen, heeft heden de terugreis naar Ostende aangenomen. — Verl. zaterdag heeft Koningin *Victoria*, met den genoemden Prins, het voor Osborne-house ten anker liggende pruisische fregat *Gefion* bezigtigd.

H. M. en het Hof zullen nog eenige dagen op Osborne-house blijven, om den 26sten dezer den verjaardag van Z. K. H. Prins *Albert* daar te vieren. Den 27sten zullen H. M. en haar gemaal de reis naar Dublin aannemen, en, na aldaar eenige dagen vertoefd te hebben, zich naar het noorden van Schotland begeven, om daar, volgens gewoonte, eenige weken doortebrengen.

— Volgens berichten uit Lissabon van 8 Augustus, is het in de wijnbouwende streken van Portugal aller droevigst gesteld door de heerschende ziekte van den wijnstok. Op verscheidene plaatsen hebben de wijngaardeniers bijeenkomsten gehouden, waarin besloten is, aan het gouvernement en de wetgevende Kamers den nood, waarin zij door het mislukken van het gewas verkeeren, kenbaar te maken, en ontheffing te verzoeken van de door hen verschuldigde belastingen. Men dacht, dat dit verzoek toegestaan zou worden, en in ieder geval vreesde men, dat de schatkist veel zou lijden door deze ramp. Dit ongunstige financiële vooruitzicht was te meer bekommerend, omdat 's Rijks inkomsten ook reeds in de laatste maanden vrij aanmerkelijk beneden de raming gebleven waren. — De zitting der Cortes liep ten einde.

— Tijdingen uit Nieuw-York van 2 Augustus, met de *Europa* te Liverpool aangebragt, houden in, dat de britsche gezant, alsmede de n.-americaansche staats-secretaris, de heer *Marcy*, en de minister *Cushing*, van Washington naar Berkeley-springs vertrokken waren, om daar de onderhandeling over de regeling van de zaak der visscherij en van de handels-betrekkingen te hervatten. Die plaats was, op voorstel van den heer *Marcy*, daartoe verkozen, omdat men er de onderhandelingen rustiger, dan te Washington, kon voortzetten. — Te Nieuw-Orleans heerschte de gele koorts hevige; gemiddeld stierven daar dagelijks 200 personen aan die ziekte. — De graanprijzen bleven te Nieuw-York zeer vast, ten gevolge van de rijzing in Europa.

— De berichten uit Bombay van 2 Julij, welke hoofdhond dezer dagen door den telegraaf uit Triest is medegedeeld, zijn nu hier ontvangen. Daaruit blijkt, dat de overheden der Brunezen wel is waar weigeren het dezerzijds verlangde vredes-tractaat te onderteekenen, maar niettemin zelve vredes-voorstellen gedaan hebben, welke geenszins verwerpelijk geacht worden. Deze voorstellen komen hierop neder, dat de wederzijdsche legers vooreerst hunne tegenwoordige posities zullen behouden; dat Pegu in de magt der onzen zal blijven, en dat de blokkade der kust zal worden opgeheven. Ten blijke van de oprechtheid hunner vredelievende gezindheid hebben de burmesche bevelhebbers al de krijgsgevangenen van het britsche leger op vrije voeten gesteld. Men verwachtte, dat de gedane voorstellen door den gouverneur-generaal, lord *Dalhousie*, aangenomen zouden worden, en dat deze bevel zou geven om onverwijld de blokkade der kust te staken. Als de voorname reden der vredelievende gezindheid van de Brunezen wordt opgegeven, dat hun land door hongersnood bedreigd wordt, ten gevolge eensdeels van het verwaarlozen van den landbouw sedert het begin van den oorlog, anderdeels van het blokkeren der *Irrawaddy*, waardoor de gewone aanvoer van leeftocht uit het buitenland belet wordt.

Voorts gewagen deze berichten van oneenigheden tusschen het perzische Hof en den britschen gezant, den heer *M'Neill*, ten gevolge waarvan deze laatste de stad Teheran verlaten zou hebben. Deze oneenigheid wil men doen voorkomen als het gevolg van geheime kuiperijen van Rusland, en men voegt er bij, dat ook *Dost Mahomed*, de Vorst van Afghanistan, bekend wegens zijne vijandige gezindheid jegens het britsch Bewind, daarin de hand heeft. Ook zou, mede volgens deze berichten (welke echter niet van een onpartijdigen kant afkomstig schijnen te zijn, en mitsdien bevestiging behoeven) eene aanzienlijke russische krijgsmagt bij de Kaspische-zee vereenigd worden.

De met deze gelegenheid ontvangene tijdingen uit China (Hongkong) van 23 Junij, melden, dat de opstandelingen, welke (gelijk bekend is) den 18 Mei de belangrijkste stad *Amoy* vermeersterd hebben, daar goede orde houden. Men zag er binnen weinige dagen een aanval van het op korten afstand vereenigde keizerlijke leger, ter sterkte van omstreeks 10,000 man, te gemoet, en maakte derhalve alle toebereidselen tot verdediging. Een aanzoek om hulp van het voor de stad liggende stoomschip *Rattler*, bij gelegenheid van den aanval, was, even als vroeger een dergelijk te Shanghai gedaan verzoek, door den britschen consul van de hand gewezen.

— De graanprijzen waren heden alhier weder lager.

BRUSSEL, 16 Augustus.

De Koning is, naar men verzekert, door de in het kamp

van Beverloo vereenigde troepen, ten getale van 14000 man, met eene bijzondere geestdrift ontvangen. — Na den terugkeer van Z. M. herwaarts, is het kamp opgebroken en zijn de troepen naar de voor hen bestemde garnizoensplaatsen vertrokken.

De jonge Prinsen hebben aan de Koningin-weduwe van Koning *Lodewijk Philips*, in Engeland, een kort bezoek gebracht en worden spoedig hier terug verwacht.

Eergisteren heeft de jonge Hertogin van *Brabant* de reis herwaarts aangenomen. H. K. H. zal te Halle, bij haren doortogt, door een pruisischen Prins worden opgewacht en begroet, en ook zeer waarschijnlijk te Keulen, of te Aken, door den Prins van *Pruissen*, welke, op zijne reis derwaarts, alhier door Koning *Leopold* met veel onderscheiding is ontvangen.

— Men zegt, dat onder de menigte eene zekere onrust heerscht, en dat die uit het buitenland wordt aangestookt. Van de clericale zijde wordt verzekerd, dat hetgeen deswegens wordt verbreid, of ongegrond of zeer overdreven is, en dat daarvan bij de aanstaande feesten zal blijken. De viering van de burgerlijke echtverbinding blijft bepaald op den 21sten, en die der kerkelijke op den 22sten aanstaande.

'S GRAVENHAGE, 17 Augustus.

Bij de beraadslaging van de Tweede-Kamer, in hare bijeenkomst van gisteren, heeft de heer *Dommer*, bij de bestrijding van het ontwerp voor het toezigt op de kerkgenootschappen, gewezen op het gebeurde in 1848, tijdens de weifeling, zoo hij zeide, tuschen revolutie en reactie, als wanneer men heeft verlangd: 1° eene meer duidelijke omschrijving van de vrijheid van Godsdienst; 2° de vrijheid van onderwijs, en 3° het verzekeren van meer invloed van het volk op het landsbestuur. Hij heeft beweerd, dat, nadat de Regering had verklaard, dit grondwettig voorschrift getrouwelijk te zullen opvolgen, het Hervormde kerkgenootschap het eerst daarvan gebruik heeft gemaakt, en daarna de Paus, en dat wel sedert van beide zijden was uitgemaakt, dat het concordaat van 1827 als vervallen moet worden beschouwd. — dat de Paus daarbij heeft verrigt datgene, waartoe hij gerechtigd was; — dat, wel is waar, de pausselijke aanspraak eenige onrust heeft gebaard, maar verkeerd is opgenomen; — dat die allocutie geenszins is een diplomatiek stuk van Vorst tot Vorst, maar eene aanspraak van den kerkvoogd tot de kardinalen. Naar zijn inzien, had de Regering deze opgewondenheid moeten bezadigen, maar zich niet daardoor laten medeslepen, en geenszins eene wet voordragen, als de onderwerpelijke, die voor 't minst vele bepalingen behelst, welke niets betrekken en derhalve als overbodig kunnen worden beschouwd.

Naar zijn oordeel, is de wet van Germal niet meer dan een dood lichaam; — is de voordragt ongrondwettig, omdat bij de Grondwet alleen wordt bedoeld het straffen van overtredingen ter zake van de Godsdienst door de uitvoerende magt, uit eigenhoofde, — en is zij niet aannemelijk, als in strijd met het belang des Lands, als zullende leiden tot onrust. — in strijd met het belang des Konings, als daarstellende een scheidsmuur tusschen Z. M. en zijn volk, 't welk gegriefd zal zijn, als bewust van daartoe geene aanleiding te hebben gegeven. — en in strijd met het belang der Regering, als onnoedig en ook onvoldoende, om datgene te weeg te brengen, 't welk men beoogt, namelijk de verbanning en de vernietiging der R. Katholieken.

De heer *Sleeswijk Vening* heeft de wet als geenszins in strijd met de Grondwet voorgedragen. Hij heeft verklaard, niet beducht te zijn, dat men daarmede te ver gaat, en zich met de grondstellingen der Regering, zoodanig als die in de memorie van beantwoording zijn ontwikkeld, te kunnen vereenigen. Naar zijn gevoelen, is het grondwettig om te waken voor het behoud van orde en rust, tegenover de uitoefening der Godsdienst, en kan dit allezins geschieden door eene preventieve verordening, welke geene andere is, dan eene strafwet, bestaande op art. 169 der Grondwet, en waarmede geene schrede wordt gedaan tot eene tusschenkomst in *Sacra*.

Nadat het voorstel om avondzittingen te houden was verworpen, heeft de heer *Sander* de voordragt als aannemelijk voorgesteld, en als strekkende om te voorzien in eene bestaande behoefte. Naar zijn inzien, wordt bij dezelve geen kerkgenootschap boven eenig ander begunstigd; — is daarbij geene inmenging in *Sacra* bepaald; — worden daarbij geene godsdienstige vrijheden verkort, maar wordt alleen gezorgd voor de uitwendige politie, waartoe de Staat gerechtigd en verplicht is, en tot welk einde de Staat kennis moet dragen van de inwendige organisatie der kerkgenootschappen, opdat de Koning zoude kunnen waken voor datgene, 't welk hem grondwettig is toevertrouwd. Volgens zijn oordeel, zoude het regelen van het toezigt alleen dan ongrondwettig zijn, indien het bij de Grondwet bepaaldelijk werd verboden, en is dergelijk verbod nergens in dezelve te vinden. — De spreker heeft de wet, zoo al niet volstrekt noodzakelijk, dan toch zeer wenschelijk geacht 1° onder de tegenwoordige omstandigheden; — 2° ter vervanging van de wet van Germal, en 3° ter verzekering van eene eenvormige uitvoering der Grondwet.

De heer *Storm v. s. Graessande* heeft gemeend, dat de Grondwet het voorstellen eener wet op het thans in beraadslaging zijnde onderwerp niet verbiedt, maar dat de voordragt had behooren te zijn tot stand gebragt vóór de invoering der r. k. hiërarchie. Het oog vestigende op hetgeen elders gebeurt, heeft hij, als Protestant, zijne bekommerning niet ontevinsd, over de pogingen, welke het Hof van Rome aanwendt tot uitbreiding van zijn gezag; maar oordeelde hij, dat met de voordragt, het doel, 't welk men beoogt, namelijk bevrediging en ontspanning, niet zal worden bereikt, en, daar het nu reeds blijkt, dat zij door sommigen voor onvoldoende wordt gehouden, meent hij de verantwoordelijkheid niet op zich te kunnen nemen van tot het aannemen van eene dergelijke verordening te hebben medegewerkt.

De heer *Luyben* heeft verklaard, dat hij zich meent te mogen veroorloven, de voordragt eene wet van verdrinking te noemen, en alleen tegen het r. k. kerkgenootschap gerigt. Hem is voorgekomen, dat niemand er aan heeft getwijfeld, of de r. k. Kerk heeft het regt gehal om zich vrijelijk te organiseren, en hij heeft beweerd, dat, zoodra de organisatie bekend is geworden, daartegen zulke schandelijke geschriften zijn in het licht gegeven, dat het te verwonderen is, dat de

Regering de schrijvers daarvan niet in regten heeft doen vervolgen. Naar zijn oordeel, zijn de gemoederen op nieuw door de onderwerpelijke voordragt in beweging gebracht: wordt bij art. 1 met de eene hand teruggevoeren, wat met de andere wordt gegeven, en kan het gevoelen van den heer de Man, dat de wet, als preventief, geheel ongrondwettig is, niet anders dan als gegrond worden beschouwd. De spreker heeft het vermetel en roekeloos geacht, om twee vijftien der bevolking op deze wijze in hare dierbaarste belangen te krenken en heeft verklaard, dat, hoezeer in het ministerie mannen zijn gezeten, die hij vroeger zijne vriendschap en zijn vertrouwen heeft geschonken, hij geenszins eene wet kan goedkeuren, die bjalichen zij werd uitgevoerd, de rust des lands in gevaar zou kunnen brengen.

Ook de heer Bots heeft de wet bestreden, op grond dat de Grondwet alleen op het stuk der Godsdienst repressie veroorlooft, ter zake van het overtreden der strafwet, en geenszins preventive verordeningen. Naar zijn gevoelen, zal, indien er omrust en bekommerning heeft bestaan, deze niet ophouden, maar alleen worden verplaatst.

De heer de Kempenaer heeft geoordeeld, dat de zaak waarvan thans sprake is, op zich zelve zeer eenvoudig is, zoodra men haar slechts aan het voorschrift der Grondwet toetst, en dat het veilig is, zich daartoe te bepalen, terwijl er zijn, die onbepaalde vrijheid eischen op het stuk der Godsdienst, en anderen, die dit zeer gevaarlijk achten: — die het boek der geschiedenis des Lands willen sluiten, en anderen, die deze geschiedenis op hoogen prijs stellen, en daarin lessen voor de toekomst willen zoeken: — die, verheugd over 't geen een vorig bestuur heeft gedaan, of gelaten, daarin een verkregen recht willen vinden, en anderen, die dit verzuim zeer betreuren, en in tijds voorziening verlangen, om de daaruit te duchten nadeelen te verhoeden.

Naar zijn inzien, is de wet geenszins in strijd met het zesde hoofdstuk der Grondwet: — oetrefte de vrijheid, bij art. 164 vermeld, alleen den bijzonderen persoon en het huisgezin: — art. 165 daarentegen het kerkgenootschap, en kan de daarbij toegezegde bescherming niet worden verzeerd, zonder kennis van deszelfs inwendige organisatie: — laat art. 167 het nemen van maatregelen, zoowel preventive als repressive, alles vrij: — bepaalt art. 169, dat de Koning zal waken, dat is: voorkomen, voorzien, en geenszins eerst dan toetreden, als het gevaar reeds tot dadelijkheid is overgeslagen: — heeft art. 170 uitsluitend betrekking op het regt van placet, en staat dit art. alzoo geheel op zich zelf, evenmin als de vrijheid van art. 164 het geheele hoofdstuk beheerscht, het 170de art. den zin der vorige artikelen kan beheerschen.

Voor het overige heeft de spreker voor zich de voordragt te onvolledig en krachteloos bevonden, maar zal hij die aannemen, uit vrees van, door het onbereikbare te willen, niets te zullen verkrijgen.

's GRAVENHAGE, 17 Augustus.

In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden heeft de heer v. Eck de wet bestreden: 1. ter zake van de wijze, op welke zij is ingediend; 2. wegens de omstandigheden, onder welke deze indiening heeft plaats gehad, en 3. ter zake van de bepalingen, welke de wet zelve bevat.

Volgens dien spreker, is de onderteekening van de memorie van toelichting ongrondwettig, omdat deze is geschied, na de ministers, — om dat het, zoo hij verzekert, van algemeene bekendheid is, dat de minister Lightenveldt tegen de wet gestemd is, en het niet blijkt, wie voor het opstel aansprakelijk moet worden geacht. Ook ter zake van de omstandigheden welke aanleiding hebben gegeven tot het indienen der wet, is zij, volgens den spreker, niet aanneemlijk. Naar zijn oordeel had de minister v. Rosenthal zich nimmer met het reglement voor het Hervormde kerkgenootschap moeten inlaten, en heeft het vorig Bewind, met den Paus toetestaan de r. k. Kerk vrijelijk te organiseren, gedaan wat het moest doen. Doelende op het verschil tusschen den kardinaal Antonelli, en den afgetreden minister v. Zuylen van Nyevelt, heeft hij gemeend der Regering daaromtrent bepaalde inlichtingen te mogen vragen.

Voor het overige heeft de spreker beweerd, dat de voordragt is ongrondwettig, onvoldoende en onregtvaardig. Naar zijn inzien, verbiedt de Grondwet eene bepaalde regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen: — verbiedt zij tevens de instelling van eene Staatskerk, en kan de Staat van eene bijzondere bescherming, als bij de onderwerpelijke voordragt wordt bedoeld, misbruik maken, om het zwakke kerkgenootschap klusters aan te leggen — wordt bij de wet alleen eene greep gedaan in het onderwerp, zonder eenige voldoende regeling van het geen geregeld zoude behooren te worden, en is zij onregtvaardig in haar beginsel, en vooral strekkende om in 't vervolg nog meerdere onregtvaardigheden te begaan.

De heer v. Wintershoven heeft zich tegen de wetsvoordragt verklaard en vereenigt zich volkomen met de door de heeren de Man en van Nispen ontwikkelde gronden. Volgens den spr., wordt in de wet het preventive stelsel gehuldigd, strijdig met de Grondwet. De vrijheid van al de kerkgenootschappen zal, ingeval de voordragt wordt aangenomen, geheel zijn overgelaten aan de willekeur van de uitvoerende magt. Voorts heeft hij ernstig afgekeurd de tijdelijke afwezigheid van den minister Lightenveldt, den staatsman, die belast is met de bescherming der Godsdienst van een aanzienlijk gedeelte der natie, en die geacht moet worden het best bekend te zijn met de behoeften van het r. k. kerkgenootschap. Hij heeft de Kamer ten eenemale onbevoegd geacht tot de aanneming eener wet, die men, volgens hem, terecht heeft genoemd „het Aprils-protest in wettelijken vorm.“ Hij is overtuigd, dat de toepassing der wet aanleiding zal geven tot de schroomlijkste botsingen, waarvan het einde niet te voorzien is.

De heer van Lennep heeft verklaard, te twijfelen, of de ministers wel den besten weg hebben ingeslagen, om de geschokte gemoederen gerust te stellen, en of zij zich niet op een nog hooger onpartijdig standpunt hadden behooren te plaatsen, maar daarbij eene meer sterke kleur hadden moeten aannemen? Nu de wet echter is aangeboden, meent de spreker, dat alleen moet worden onderzocht, of zij in overeenstemming is met de Grondwet, en behoort, naar zijn oordeel, die vraag bevestigend te worden beantwoord: — wordt bij dezelve in eene gelijke bescherming voor alle kerkgenootschappen voorzien: — moet de geen, die eene bescherming behoeft, daartoe noodwendig een gedeelte zijner vrijheid opofferen, en kan onder het grondwettig woord van waken, niet anders worden verstaan, dan zorgen en vooruitzien, maar geenszins wachten, tot dat het gevaar aanwezig is. Om dit nog nader toelichten, heeft de spreker gewezen op de naaktloopers van de zestiende eeuw, op de dusgenaamde Tughs op de Mormonen, en heeft hij gevraagd, of men, indien dergelijke lieden hier te lande een kerkgenootschap in hunnen zin zouden willen stichten en op huane wijze naleven, wachten zoude met daarin, in het belang van de goede orde, te voorzien, tot dat de goede orde in gevaar werd gebracht, of werkelijk was verbroken? — Om nog een meer practikaal voorbeeld aan te halen, heeft de spreker gewezen op een bestaand besluit, waarbij zeer te regt wordt gezegd, dat de besnijdenis, welke dan toch ook behoort tot de godsdienstpligten van een geacht kerkgenootschap, alleen door daartoe bevoegde personen zal worden verricht. Voor het overige heeft de spreker geoordeeld, dat, bij de behandeling der bijzondere bepalingen, zal blijken, of de wet voldoende is voor hetgeen daarbij wordt beoogd.

[Bij de verdere beraadslagingen hebben de heeren Go-

defroi, v. d. Bruggen, Bosscha, v. d. Poel en gr. Schimnaelpenninck de wet verdedigd, en heeft de heer v. d. Feen zich zijne stem voorbehouden.

Na het aanhooren van onderscheidene verslagen, als wegens de overeenkomst met Oldenburg, voor de uitlevering van boosdoeners: — en het hooger, middelbaar en lager onderwijs gedurende 1852: — alsmede over een aantal adressen, betreffende de in beraadslaging zijnde wet op de kerkgenootschappen, is de Vergadering gescheiden tot morgen, donderdag ochtend, als wanneer de genoemde beraadslaging zal worden hervat.

De dag voor de beraadslaging over de overeenkomst met Oldenburg en over het verslag, betreffende den staat van het onderwijs, zal nader worden bepaald.]

— Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken heeft aangekondigd dat de dienst, door middel van den onderscheeden telegraaf, tusschen 's Gravenhage en Groot Brittanie, den 15^{den} Augustus voor het algemeen is opengesteld.

— Bij besluit van 15 Aug., heeft Z. M. benoemd tot burgemeester van Ooster- en Sir-Jansland A. van der Have.

HAARLEM, 17 Augustus.

Nog dagelijks worden in Kopenhagen 60 à 70 personen door de cholera aangetast, zoodat den 12^{den} het aantal der aangetasten tot 6887, en dat der daaraan overledenen tot 3730 was geklommen. Elders in Denemarken is de ziekte toenemende, en ook in Malmoe heeft zij zich vertoond.

— De telegraaf meldt heden uit Londen, dat de britsche minister, lord Russell, bij de mededeeling omtrent den toestand van het oostersche vraagstuk, heeft verklaard, dat Rusland de aan hetzelfde aangeboden voorstellen heeft aangenomen: — dat echter de verwickeling niet als opgelost zal kunnen worden beschouwd dan na de ontruiming der vorstendommen: — dat de britsche vloot zich niet uit de nabijheid der Dardanellen zal verwijderen, dan na deze ontruiming, doch dat hij zich inmiddels overtuigd houdt, dat de vrede der wereld als verzekerd kan worden beschouwd.

De Utrechtsche Cour. meldt het volgende:

„Dat de aardappel-ziekte zich ook dit jaar weder zou vertooven, was wel te verwachten: doch tevens was er geen vermoeden dat ze heviger zou zijn dan 't vorige jaar. Van sommige kanten heeft men echter de ziekte dit jaar als belangrijker opgegeven: iets wat, naar ons inzien te voorbarig, alleen voordeel aan den koopman kan geven en enkel kan strekken om de prijzen stijf te houden, zoo als de landman dat noemt. — Thans vernemen wij met genoegen van verschillende kanten, dat het bedorven loof der aardappelen door jong en frisch loof wordt vervangen, dat langzaam de velden versiert en eerlang het verdorde blad zal overschaduwen. — Te Nijmegen durfde men zich o. a. vleijen van de ziekte in de aardappelen zelfs dit jaar geheel bevrijd te blijven. — Dit berigt, vermeen wij, zal zeker den burgers aangenamer zijn, dan alle noodlooze voorloopige berigten van aardappelenduerte.“

— Te Amsterdam zijn tot leden der Prov.-Staten van Noord-Holland gekozen de heeren: mr. A. Brugmans, mr. H. A. van Lennep en jhr. P. H. Bicker.

Bij de verkiezing van een lid voor den gemeente-raad aldaar, hebben de meeste stemmen erlangd de heeren P. Keer en W. F. Heshuysen; over welke eene herstemming moet plaats hebben.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 Augustus 1853. — 4 1/2 ure.

	van	tot	grd
NEDERL., Werkel. Schuld.	2 1/2 pct.	63 3/4	15 1/2 63 1/2
„ „ „ „ „	3 „	76 3/4	—
„ „ „ „ „	4 „	95 3/8	1 1/2 —
Amortisatie-Syndicaat	3 1/2 „	—	—
Handelmaatschappij	4 1/2 „	127 1/2	1/2 op resc.
Oost-Indische Leening	4 „	95 3/8	1/2 —
Aand. Holl. Spoorweg	—	—	—
Leen	4 1/2 pct.	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2 „	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3 „	—	—
„ „ „ „ „	4 1/2 „	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co.	5 „	103 3/8	—
„ „ „ „ „	5 „	103	—
Certificat. 1831/1833	5 „	98 1/8	—
„ „ „ „ „	4 „	93 3/4	—
„ „ „ „ „	4 „	92 1/2	3/8 92 1/2
„ „ „ „ „	4 „	—	—
Inscr. in Assignatiën	6 „	74 3/4	—
Certific. van	6 „	75 1/2	—
POLLEN, Aandeel. 1835, fl. 500	—	162	—
Obligatiën	4 pct.	86 3/4	—
SPANJE, Obligatiën	1 „	23 5/16	3/8 23 5/16
„ „ „ „ „	3 „	47 1/16	—
„ „ „ „ „	3 „	43 7/16	1/2 —
Amortisatie	—	—	—
Nieuw. Coupon	—	6 7/16	3/16 —
OOSTERNA., Oblig. bij Goll.	5 pct.	—	—
„ „ „ „ „	4 „	—	—
„ „ „ „ „	5 „	82 3/8	3/8 —
„ „ „ „ „	5 „	95 3/4	3/8 95 3/4
„ „ „ „ „	2 1/2 „	42 11/16	3/8 —
BEELGIE,	2 1/2 „	—	—
„ „ „ „ „	2 1/2 „	53 3/8	—
„ „ „ „ „	4 1/2 „	92	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100 5	—	98 3/4	—
„ „ „ „ „	—	—	—
„ „ „ „ „	—	43 1/16	—
„ „ „ „ „	—	40 1/16	—
„ „ „ „ „	—	37 3/4	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4 1/2 „	80 3/4	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3 3/4 „	38 3/8	1/2 —
GRENADA, Obligatiën. £ 100 2 1/2	—	22 1/16	11/16 —
MEXICO, Oblig. 1851	3 „	26 1/16	5/16 —
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien	—	—	—

Nederland Aandeelen Haarlemmer-meer 102 1/2. Oosteurijk Metall. L. A. B. 5 pct. 95 3/4. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pct. 77 1/16. Brazilië geldl. 1839 £ 100 5 pct. 100. Dito dito 1843 £ 100 5 pct. 100 1/2. Columbia Equador 4 1/2 pct. Venezuela obl. uitgest. 15 3/4. Grenada obl. uitgest. 9 1/16 à 10 1/16. De nieuwe 3 pct. Portugal 1853 40 7/16. — Beleening 2 1/2. Prolongatie 2 1/2. Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit Tot Nut des Obhyatie-Handels. BOON HARTSINCK, Pres. Van de binnent. fondsen waren de 2 1/2 pct. en 3 pct. iets minder vast en de 4 pct. gisteren. De belgische waren overaander, de spaansche nagenoeg als gisteren. De portugesche tot hooger prijzen gevraagd, de russische en oostenrijksche aangeboden, en de mexicaansche en peruansche gezocht. In werkelijke en uitgestelde Grenada's way de handel weder zeer levendig, de laatsgenoemde tot iets hogere prijzen. MADRID, 13 Augustus. De 3 pct. 44 3/8; 1 pct. 23 3/4. WRENNEN, 13 Augustus. De 5 pct. metall. 94 3/4; zilver 9 3/4. PARIS, 16 Augustus. De 3 pct. renten 81 fr. 15; 4 1/2 pct. 105 fr. 10. Spanje 3 pct. binu. 43; 1 pct. 23. ANTWERPEN, 16 Aug. België 2 1/2 pct. 56 1/4. Spanje 1 pct. 22 1/4.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Augustus. Tarwe en Rogge tot vaste prijs. Van Tarwe, in entr.: 130 w Rost. f 355; 127 w Rijn f 325; cons.: 122 w Vries. f 282; 127 w Gron. f 313; 125 w dito f 315. Van Rogge, in entr.: 118 w Arch. f 205; 118 w Petersb. f 190 in cons.: 116, 118 w o. gedr. f 200, f 206. — Koolzaad W. in Groet f 378; Merk Rubs f 372; op 9 vat, f 414; Oct. f 412. Lijnzaad in een doen; 112, 113 w Tang. f 327 1/2.

AMSTERDAM, 17 Augustus. Itaopie iets williger; ord. f 38 3/4; vliegend f 37 3/4; p^o Sept. f 37 3/4; p^o Oct. f 38 3/4; p^o Nov. f 38 3/4 à f 39; p^o Dec. f 39 1/4; p^o Mei 18 f 39 1/4 à f 39 3/4. Lijnolie ord. cond. f 33 1/4; vliegend f 33 1/4. Hennepolie ord. cond. f 39 1/4.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 Augustus. Den 16^{den} dezer in Texel binngekomen: Vrouw Hillechiëna, Joosten, Londen; Thetis, Kyle, Nederland; Emerald, Ford, Jarmouth; Oscar, Johnsen, Fredstad; en uitgezeld: de stoomb. Minister Thorbecke, Hull; De Beek, Feltz, Walloe, beiden naar Fredrikstad. Gisteren Amsterdam Packet, Thijs, Oosterrisoer. Wind w. n. w.

Den 16^{den} dezer in Helvoet binngekomen: de stoomb. Jan Leith; Enigheden, Hermansen, Werder; Merwestroom, Bergen; en uitgezeld: John Paul, Skinner, James, Cook, naar Newcastle. Gisteren nog: Emily, Sutter, Sunderland.

Den 21sten Junij te Batavia binngekomen: ned. oorf. f. SUMATRA, kapt. Wipff, Australiën; 24 dito Jonge Jan, Hoogstraten, Rotterdam.

Den 21sten Junij in Straat Sunda binngekomen: Generaal Chiels, van Straten, Hartlepool naar Hong-Kong.

Voor 4 dezer te Syra binngekomen: Eefkea Maria, Bart, Amsterdam; en uitgezeld: Eefkea Maria, Bart, Amsterdam.

Den 1sten dezer van Livorno uitgezeld: Hillechiëna, Groningen, Rotterdam.

Den 12^{den} dezer op de hoogte van Deal: Ottalio, Prange, Helvoet naar Batavia.

AMSTERDAM, 16 Augustus. Volgens brief van kapt. Goedke voerende het schip Prins Hendrik, in dato Melbourne 13 Aug. was hij 3 dito aldaar van Queenstown aangekomen; beoorderde lijn had hij veel en hevige stormweer doorgestaan en daardoor langrijke schade aan de zeilen bekomen.

Gepraaid: 26 Junij, op 9de n. b. en 26 w. l., President R. kapt. Ulrich, Londen naar Australiën; 29 dito, op 11de 55 z. b. 35de 5 w. l., van Oldenbarneveld, kapt. Verberne, Newport n. Panama.

Sedert 10 Augustus hebben de uitgevers der Haarlemsche Courant de volgende liefdegiften ontvangen: Voor de noodlijdenden te Winterswijk: van K. P. bankb. f 10. Voor de noodlijdenden te Vlijmen: van K. P. voor de noodlijdenden in het algemeen f 40, en voor de hervormden in het algemeen f 20, te zamen bankb. f 60. 17 Augustus.

*** Burgemeester en Wethouders van HAARLEM brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de afschrijvingen om deel te nemen aan de aangeboden Aflossing bij inkoop van 2 1/2 pct. Schuldbrieven ten laste der Gemeente, heden reeds meer dan de beschikbare som bedragen, en dat mitsdien gene verdere inschrijvingen kunnen aangenomen worden.

Haarlem, 17 Augustus 1853.

DE BRUYN KOPS.
De Secretaris,
H. J. GERLINGS.

Landelijk Feest te Oosthuizen.

De Kastelein C. J. BOS te Oosthuizen, is voornemens om op Woensdag den 24sten Augustus e. k., ten zijner huize te laten

schieten naar de VOGELS,

om verschillende fraaie prijzen,

en meer andere volksvermakelijkheden, aanvonds des namiddags ten 2 ure precies.

Des avonds: groot schitterend FUURWERK.

Gedurende het Feest, zal een goed Orchest verschillende Muziekstukken uitvoeren.

*** Ondertrouwd: FLORIS JACOB NICOLAAS BROUWER, beroepen Predikant te Cillaarshoek, en VICTORINA CAROLINA ROSALIA KRAAL. VENLO EN BLERICK, 13 Augustus 1853. Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd: Huize SINGRAVEN, J. N. BAROD VAN HEERDT en C. C. ROESSINGH UDINK. 11 Augustus 1853.

*** Getrouwd: ENSCHEDE, Mr. H. TER KUILE, van Almelo, en H. CROMHOFF. 16 Augustus 1853.

*** Heden werd ons door Gods goedheid een' ZON geboren. F. P. J. SIBMACHER ZIJNEN. DELDEN, J. C. J. C. SIBMACHER ZIJNEN — ROLDANUS. 13 Augustus 1853.

*** Bevalen van een' ZON P. J. M. BEETS — VAN HEYNINGEN. Eenige kennisgeving. DELFT, 13 Augustus 1853.

*** Heden verlost van eenen welgeschapen ZON ROLINA JOHANNA ALBARDA, geliefde Echtgenote van T. MÜLLER. Huize AYLVA-STATE, 14 Augustus 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe A. C. VAN HELOMA, hartelijk geliefde Echtgenoot van UTRECHT, Mr. J. J. RAHUSEN. 15 Augustus 1853. Eenige kennisgeving.

*** Bevalen van eene DOCHTER M. C. VAN OMMEN, geb. VAN DE WATERING. NIEUWE-DIEP, 15 Augustus 1853.

*** Bevalen van eene DOCHTER J. A. H. ROLDANUS — JUNG. ENKhuizen, 15 Augustus 1853.

*** Bevalen van eene DOCHTER, Vrouwe A. M. MEES — SCHNEITHER. ROTTERDAM, 15 Augustus 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZON, mijne geliefde Echtgenoot E. J. VAN EGMOND. LEYDEN, W. A. ELBERTS. 15 Augustus 1853.

** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER
A. DE ZAAIJER, geb. VAN DE POLDER.
BLOEMENDAAL, 15 Augustus 1853.

** Heden avond overleed mijn waardige Oud-Oom,
de Heer D. H. VAN NECK, in den ouderdom van 74 ja-
ren en 8 maanden.
L. HEYTINK.
DOESBORGH, den 11^{den} Augustus 1853.
Eenige kennisgeving.

** Heden overleed te Utrecht, de Wel-Ed. Geboren
Heer DANIEL ALBERT REGULETH DE RIEMER, in
den ouderdom van 44 jaren, geliefde Behuwd-Broeder en
Broeder van
Mr. E. C. VAN BAERLE en
LEERDAM, A. C. E. VAN BAERLE,
13 Augustus 1853. geboren REGULETH DE RIEMER.

** HAARLEM, 13 Augustus 1853. Heden is, in
den ouderdom van 71 jaren, overleden Mejufvrouw SARA
ELIZABETH SACRÉ.
Eenige kennisgeving.

** Op den 9^{den} Augustus 1853 overleed te Groenlo,
aan eene kortstondige, hevige ziekte, onze hartelijk ge-
liefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw YPKJE
JANS YPES, Weduwe den Heer Johannes Lojenga, in
den ouderdom van 67 jaren en ruim 8 maanden, diep be-
treurd door hare Kinderen, Behuwd- en Klein-Kinderen.
J. LOJENGA Weduwe S. Posthumus.
R. F. LOJENGA.
T. LOJENGA — KUTSCH.
J. YPES LOJENGA.
W. E. LOJENGA — JENTINK.
LEEUWARDEN, den 14^{den} Augustus 1853.
Eenige kennisgeving.

** Heden overleed alhier ten huize van onzen Zwager
M. Macalester Loup, het KINDJE, over wiens geboorte wij
ons slechts zes maanden mochten verheugen.
BREUKELEN, J. H. NIEUWVEEN.
14 Augustus 1853. C. C. NIEUWVEEN,
ROERING.
Eenige en algemeene kennisgeving.

** BOVENCARSPEL, 15 Augustus 1853. Na
eene ernstige ongesteldheid overleed heden, in bijnaus
achtjarigen leeftijd, onze lieve ERLANDINA CAROLINA.
A. BEGEMANN.
S. H. BEGEMANN, DE BEUS.

** Zij die blijken van belangstelling bij onze vijftig-
jarige Echtvereniging hebben gegeven, ontvangen bij
deze onzen hartelijken dank.
J. SNELTJES.
NIJMEGEN, A. SNELTJES,
16 Augustus 1853. geb. VERBEE T.

** Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het
overlijden van mijnen betreurden Klein-Zoon, JACOB
PETRUS HAVELAAR Pz., ontvangen, betuig ik bij
deze mijnen welmeenenden dank.
J. HUDIG SR.
ROTTERDAM, 17 Augustus 1853.

** Men vraagt tegen 1° October, in de Stadsbur-
gerschool te Zierikzee: Een ONDERMEESTER, liefst
van den 2^{den} Rang, tegen genot van Kost, Inwoning
en Salaris, naar bekwaamheden. Adres, met franco
Brieven, aan den Onderwijzer H. J. BASTMEIJER.

** Als 1° Secondant wordt gevraagd, op zeer aan-
nemelijke voorwaarden: IEMAND van de P. G., be-
zittende den 2^{den} Rang, die behulpzaam kan zijn bij het
Onderwijs in de moderne Talen. Adres met franco Brie-
ven, onder Letter B., aan het Postkantoor te Oostburg.

** In een Boekwinkel te Amsterdam, wordt gevraagd:
Een allezins ervaren BEDIENDE, van de Prot. Godsd.
Men vervoege zich met bijvoeging van bewijzen van goed
gedrag en bekwaamheid, franco, onder Letter P., bij J.
H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

** IEMAND van fatsoenlijke Familie, gehuwd, be-
neden de 30 jaren, die behalve de Hollandsche, Fran-
sche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, een algemeene
kennis bezit en door gedane reizen veel ondervinding heeft
opgedaan, maar speciaal in Handel en Fabriekwezen ervaren
is, zoekt eene Betrekking waarvan het Salaris geëvenred-
igd zal zijn aan zijne bekwaamheden. Adres met franco
Brieven, onder de Letters W. V. Z., bij den Boekhan-
delaar J. M. VAN 'T HAAFF, te 's Gravenhage.

KAPITALISTEN.

Een LANDBOUWER tevens *Veekenner*, zelfs over
een Kapitaal groot **twintig duizend gulden** kun-
nende beschikken, wenschte in aanraking te komen,
met een meer Vermogende, om voor gezamenlijke reke-
ning Landerijen in de Haarlemmer-Meer aantekopen,
ten einde die in Kultuur te brengen. Belanghebbenden
adresseren zich franco, onder de Letters A. B., bij den
Boekhandelaar STOKHUYZEN, te Gorinchem.

** Om dadelijk in dienst te treden wordt gevraagd:
Een ongehuwd en van de Pr. G., SIGARENMAKER,
de *Kerverij* ook grondig verstaande. Men adressere zich
in *persoon* of met franco Brieven, aan den Boek- en Pa-
pierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen
a/d Rijn.

** Men vraagt tegen 1° November aanstaande op een
Landgoed gelegen tusschen Zwolle en Elburg, bij eene
Familie met zes dienstboden: Een HUISKNECHT van
de P. G., die voldoende getuigenissen kan leveren. Loon
naar bekwaamheid.

Men kan zich aanmelden met franco Brieven, aan het
Postkantoor te Elburg, onder Lett^o M. E.

** Op een Dorp wordt er ten spoedigste gevraagd:
Een WAGENMAKERS-KNECHT, ongehuwd. Adres
de heer J. W. VAN LEEUWEN, Boekhandelaar te Leyden.

** Men verlangt te Rotterdam, in een groot Gezin:
Eene BONNE of KINDERMEID en eene LINNEN of
DERDE MEID, die tevens geschikt is tot assistentie in
de Huishouding, beide van de P. G., en voorzien van
de beste Getuigenissen. Adres franco, onder Lett^o F.,
bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

** Wordt verlangd in het *Protestantsche Weeshuis* te
Hoorn, tegen den eersten November aanstaande: Eene

KEUKEN- of BINNENMOEDER, van de Protestant-
sche Godsdienst, ongehuwd of Weduwe zonder Kinderen,
tusschen de 30 en 40 jaren oud, tegen een bepaald Loon
van f 100 'sjaars, vrije Woning, Voeding, Licht, Be-
wassching enz. Zij die genegen mogten zijn naar die Be-
trekking te dingen, vervoegen zich op Vrijdag den 16^{den}
September aanstaande, 's avonds ten acht ure, voor Re-
genten van het genoemd Gesticht, of met franco Brie-
ven tot het vermelde Collegie, met overlegging van ver-
eischte getuigschriften.

** Men verlangt ten spoedigste, op een aangenaam
gelegen Dorp, in Gelderland: Eene GOVERNANTE,
P. G., ervaren in de Holl., Fransche-, Engelsche- en
Hoogd. Talen, liefst ook in de Muziek (Piano). Adres
met franco Brieven, onder Lett. G. A., bij den Boekhan-
delaar A. E. C. VAN SOMEREN, te Zutphen.

** Men verlangt op een Buiten, in de omstreken van
Haarlem, tegen November aanstaande: Eene knappe,
zindelijke KEUKENMEID, van de Herv. Godsdienst,
voor haar vak bekwaam, en die ook eenig Huiswerk kan
verrichten en van goede Getuigen voorzien. Adres Letter
V., bij den Boekhandelaar F. VAN VARELEN, te Haarlem.

** Men verlangt tegen 1° November aanstaande, op
een groot Buiten nabij 's Hertogenbosch, in eene drukke
Huishouding: Eene bekwaame KEUKENMEID, van de R.
K. Godsdienst. Alleen zij, die goede getuigschriften kan
overleggen, zal in aanmerking komen. Adres met ge-
frankeerde Brieven, onder Letter H., aan GEBR. MÜL-
LER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch.

** Eene WEDUWE uit den deffigen burgerstand, mid-
delbaren leeftijd, P. G. en zedelijk gedrag, zag zich gaarne
geplaatst in een fatsoenlijk godsdienstig Gezin, tot waar-
neming der Huishouding of om mede daarin behulpzaam
te zijn. Er zal meer gelet worden op eene fatsoenlijke
behandeling dan op Salaris, terwijl men ook genegen is
zonder Salaris, zulk eene betrekking te aanvaarden. Hier-
op reflecterende verzoekt men de opgave franco, onder
de Letters E. F., aan de Boekhandelaars ERVEN BOHN,
te Haarlem.

** Tegen November of vroeger, biedt zich een
DIENSTBODE aan van de P. G., als *Kindermid of Werk-
meid* in eene kleine Huishouding. Adres met franco Brie-
ven, onder Lett. S., bij den Boek- en Papierhandelaar,
A. VAN DEN SIGTENHOSRT AJZn., te Almelo.

** Un INSTITUTEUR, actuellement dans une famille
honorable des Pays-Bas, désire se placer pour remplir les
mêmes fonctions, en Hollande ou à Utrecht. Il est à mé-
mes d'enseigner le Latin, l'Allemand, le Français, les mathé-
matiques élémentaires, la géographie, l'histoire, le dessin
et même la peinture. Adresser les propositions sous les ini-
tiales G. L., aux HÉRITIERS DOORMAN, Libraires
à la Haye.

** Burgemeester en Wethouders der Gemeente van
DE RIJF, brengen ter algemeene kennis, dat de KER-
MIS in deze Gemeente voor dit jaar zal aanvangen op
Zondag den 4^{den} September e. k., en dat op dezelve geene
Dobbelspelen, Horoscooptrekkers of diergelijken zullen
worden toegelaten, alsmede dat de bestaande wetten om-
trent Bedelaars naar behooren zullen worden toegepast.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Rijp, R. G R O O T.
9 Augustus 1853. De Secretaris,
S. A P P E L.

** De Burgemeester der Gemeenten ABCOUDE, BAAM-
BRUGGE en ABCOUDE PROOSDY, AASDOM, maakt
bekend: dat de van ouds bekende ABCOUDER PAAR-
DENMARKT, zal plaats hebben op Donderdag den 25sten
Augustus 1853. De Burgemeester voornoemd,
J. J. VAN VOORTHUYSEN.

AANBESTEDING.
De Gecommitteerde Directie tot de Bedijning van de Kwel-
derlanden, gelegen achter de Gemeente Uithuizen, en een
gedeelte achter de Gemeenten Uskwert en Uithuistermeen-
den, maakt voorloopig aan de Aannemers van Publieke
Werken bekend, dat zij voornemens is, onder nadere
goedkeuring van de Bevoegde hooge Autoriteit, in de
inaand September aanstaande, publiek aan te besteden:
Het MAKEN en LEGGEN van eenen Kapitaal ZEEDIJK,
met den Aankleve van dien, lang ongeveer Tienduizend
Ellen.

VERLOREN
op den Straatweg bij Bloemendaal, den 17^{den} Augustus,
des namiddags om 2 uren: Een geelen HAZENWIND-
HOND, met witte Borst en Pooten en een dunne Staart:
zijnde een *Teef*. Die dezelve levendig brengt op de Bui-
tenplaats *Spaarn-Berg*, bij de Zandpoort, zal eene goede
beloening ontvaagen.

** Voor de 221ste Staats-Loterij, waarvan de trek-
king op den 22sten Augustus aanvangt, zijn te bekomen
GEDEELTEN van LOTEN, volgens het plan, ten Kan-
toore van
C. D. H U E T,
Gekwalificeerd Collecteur.

LOGEMENT te VIANEN.
De ondergeteekende C. DE JONG, Eigenaar geworden
zijnde van het Logement het *Zwijnschoof*, te Vianen,
waarin sedert eene reeks van jaren, ook Paarden en Rij-
tuigen worden Verhuurd en openbare Verkoopingen wor-
den gehouden, beveelt zich hierbij in de Betrekkingen
van LOGEMENT- en STALHOUDER, in de gunst van
het reizend Publiek en Stadgenooten aan: hij belooft eene
goede en eerlijke bediening.
C. DE JONG.
Vianen, 17 Augustus 1853.

** Eigenaars van Water- en Fabriek-Wind-
molens en Polder-Besturen, worden in hun belang,
voor eene betrekkelijk geringe kosten, de gelegenheid aan-
geboden, de toepassing te erlangen, van de door Z. M.
geotrooijerde Molen-Fokken, die aan de Molenborden,
tijdens slappe en middelbare winden, aangebragt zijnde,
het Molenstelsel eenen vluggen gang doet verkrijgen,
meer Water opmaakt en meer Werk levert.

Het gunstig verkregene resultaat, op proefondervin-
delijke daadzaken steunende, doet hem verwachten, dat
de belanghebbenden in hun voordeel, van deze eenvoudige
en gemakkelijke toepassing zullen gebruik maken. Re-
flecterenden adresseren zich per franco Brieven, aan Jb.
POEL, te Zaandam.

** De ondergeteekende heeft de eer zijne geachte Stad-
genooten en het reizend Publiek mede te deelen, dat hij
zich in de Zijlstraat alhier, Wijk 5, N°. 472, gevestigd
heeft als KOFFIJHUISHOUDER, OPEN TAFELHOU-
DER en HOUDER van een BILJARD. Eene nette,
prompte en civiele bediening zullen de hoofdzak zijn
waarop hij zich zal toeleggen om daardoor gunst en re-
comandatie te verdienen.
E. B U X T O N.
Haarlem, 17 Augustus 1853.

LOGEMENT DE HOOIWAGEN,
te Gorinchem.
De ondergeteekende heeft bij deze de eer het reizend
Publiek te berigten, dat het LOGEMENT DE HOOI-
WAGEN, te Gorinchem, is overgegaan op den Heer
JACS. VAN RIJN, terwijl zij van deze gelegenheid ge-
bruik maakt, hare vroegere begunstigers voor het ge-
schonken vertrouwen dank te zeggen en haren opvolger
dringend aanbevelen.
Wed. N. VAN ALPHEN.
NOOIJENS.

Ingevolge bovenstaande Annonce heeft de ondergetee-
kende bij deze de eer, aan het reizend Publiek, zijne
Stadgenooten en verdere begunstigers bekend te maken,
dat hij bij aankoop eigenaar geworden is van het van ouds
bekende en gerenomeerde LOGEMENT DE HOOIWA-
GEN, met Koetshuis en Stallingen, gelegen aan de
Kanzelpoort te Gorinchem, vroeger behoort hebbende
aan den Heer N. VAN ALPHEN: dat hij op Maandag
den 15^{den} dezer dat Logement voor zijne rekening heeft
aanvaard, hetzelfde beleefdelijk aanbevelende, zullende
hij niets onbeproefd laten, om door eene prompte en
civiele bediening zich het algemeen vertrouwen waardig
te maken.
JACS. VAN RIJN.
Gorinchem, 16 Augustus 1853.

** In een fatsoenlijk Prot. gezin te Utrecht, wordt
voor één of twee, liefst onderlooze Meisjes, de gelegen-
heid tot INWONING aangeboden, om, onder moeder-
lijke verzorging, tevens volledig onderwijs te erlangen in
alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort. Om
nadere inlichtingen adressere men zich franco, onder
Lett. H., bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE en
COMP., te Utrecht.

JAGT TE HUUR.
Op billijke voorwaarden biedt men te HUUR aan: De
JAGT op 40 Bunders grond, gelegen in de Gemeente
Wijk aan Duin en Velsen. Te bevragen met franco Brie-
ven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar J. F. VAN
DOBBEN, te Haarlem.

** De RIJPAARDEN van den gewezen Luitenant Ko-
lonel van Voorst zijn te KOOP bij HELLER, in het Noord-
einde, Wijk F, N°. 174, te 's Gravenhage.

GRUTTERIJ.
Te KOOP, de UITBRAAK eener Grutterij, zijnde
een Benedenwerk, met twee paar Maalsteenen met Bui-
len en een Grutsteen Adres met franco Brieven, onder
Letter O., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen,
te Haarlem.

** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 22sten
Augustus 1853, des namiddags ten half drie ure, te Am-
sterdam, in de Witte Zwaan, op den Nieuwendijk, presen-
teren te verkoopen: Eene extra mooie nieuw aangekomene
partij Greenen en Vuren, Dramsche, Fredrikstadsche en
Bijhavensche Balken, Memelsche Eiken Balken: Narva
Sparren, Sparhouten, Spieren en Dekdeelen: Noordsche
Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijnestokken, een
partijtje RIJNSCHE GREENEN en andere HOUTWA-
REN. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

** G. J. KOOPMAN, Th. REICHELDT en W. C. DE
BOSSON zullen op Maandag den 22sten Augustus 1853,
te Amsterdam, des middags ten 12 ure, in het Lokaal
in de Warmoesstraat over de Papenbrugsteeg, presen-
teren te verkoopen: Extra mooie nieuw aangekomene
NOORDSCHE Balken, Spieren, Paal-Ellens, Juffers,
Kolders, Batingplateu en Deelen, Kroon NARVA en
RIGA Greenen Balken, M. G. Wijnburger en Windaver
PHIJNSCHE Eiken Balken, Roeden en Krommers en
nieuwe Dennen. Liggende in de Oude Schans en op de
Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & Co.

** VERKOOPING van ZANDAARDAPPELEN,
op de Hofstede Oosterduin te Overveen, Gemeente
Bloemendaal, op Woensdag 24sten Augustus 1853, des
morgens ten 10 ure precies.

** Het LOGEMENT DE POSTHOORN, c. a. te
Ede, Provincie Gelderland, den 2^{den} Julij 1853 publiek
geveild en opgehouden, blijft inmiddels UIT DE HAND
te KOOP; te aanvaarden 1° November 1853 en te be-
vragen bij de Notaris FISCHER te Eden. Brieven franco.

** Bij de finale toewijzing van ONROERENDE
GOEDEREN, gehouden te Maarsseu den 11^{den} Augustus
1853, zijn de Nomm. 1 à 6 (in het Handelsblad van
3, Haarlemmer van 5, *Utrechtsche Courant* van 8 Aug.
en de aangeplakte Biljetten, breeder omschreven), te-
ruggehouden, en blijven als nog UIT DE HAND te
KOOP, terwijl al de overige Percelen verkocht zijn. In-
formatien daaromtrent is te bekomen ten Kantore van
den Notaris TISSOT VAN PATOT, te Maarsseu.

** De Notaris J. J. POOL, te Druten, zal op Zatur-
dag den 27^{den} Augustus 1853, 's namiddags ten 3 ure,
in het Tuinhuis van het Huis *Horsseu*, Verkoopen:
1. Het Buitengoed *Horsseu*, met de Gebouwen, Tui-
nen, Boomgaarden, Houtgewassen, Vijvers, Wandelin-
gen, Weilanden en Eendenkooi, te zamen 52 Bund. 76
R. 88 E.; benevens de hooge en vrije Heerlijkheid *Hors-
seu*, met het regt van Jagt over 1180 Bunders en andere
regten. In Massa bij inzet gebragt op f 74,500.—
2. Weiland, 1 B. 43 R. 60 E. 875.—
3. Idem, 2 B. 34 R. 10. 1,360.—
4. De Hofstede *Kweekhoren*, 1 B. 78 R. 30 E. 3,600.—
5. Idem, *de Hofzelk*, 12 B. 30 R. 10 E. 11,200.—
6. Bouwland, 4 Stukken, 11 B. 90 R. 90 E. 7,975.—
7. Weiland, 2 B. 80 R. 10 E. 975.—
8. Idem, 3 B. 66 R. 1,740.—
9. Idem, 1 B. 92 R. 80 E. 1,360.—
10. Drie Blakken Tiend. 9,000.—

** Op Zaterdag den 20sten Augustus 1853, des avonds ten zeven ure, zal te Amersfoort, in het Logement de Vergulde Zwaan, publiek worden verkocht:

Eene dubbele HEERENHUIZINGE, met KOETS-HUIS en STALLING en grooten TUIN daarachter, staande en gelegen in de Gemeente Hoogland, aan de Rivier de Eem, in de onmiddellijke nabijheid van de Stad Amersfoort: breeder vermeld in deze Courant van den 12^{den} en 19^{den} Julij dezes jaars. Zijnde inmiddels *Ut de Hand te Koop*, en informatie te bekomen bij den Notaris D. SCHEERENBERG en den Procureur G. J. G. VAN BOCKOMMAAS, beide te Amersfoort, en de Makelaars KONING en VAN DER GOES, te Amsterdam. Brieven franco.

** GROOTE VERKOOPING VAN SCHILDERIEN.

Maandag den 5^{den} September 1853 en volgende dagen, zullen des morgens ten 9 en des namiddags ten 2 ure, publiek verkocht worden: 567 **SCHILDERIEN** van de beroemdste Meesters van alle Scholen en Tijdvakken, nagelaten door wijlen den Heer **J. B. Bollermann**.

De Verkoop zal plaats hebben, ten huize van den overledene, *mittlere Bleiche Letter E, N°. 132, te Maintz*. Catalogussen zijn verkrijgbaar bij Boek- en Kunsthandelaars hier te Lande, alsmede bij de Erven te Maintz. De Verzameling is te zien tot aan den dag der Verkoop.

** VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN.

Bij **BLUSSÉ** en **VAN BRAAM**, te Dordrecht, is van de pers verschenen en alom verzonden:

ENGELSCHE LEERBOEK, naar de beginselen van *Dr. H. G. Ollendorff*, door **J. LOCK**, Leeraar in de Engelsche en Italiaansche Talen, aan het Gymnasium te Dordrecht. In vier Stukken. 1ste Stuk voor *eerstbeginnenden*. Prijs f 1,20.

** De Boekhandelaar **W. N. C. ROLDANUS**, te Delft, geeft uit:

over eenige voedingsmiddelen voor den Mensch, bij schaarsheid of gebrek.

DOOR **L. A. VAN MEERTEN.**

61 bladz. gr. 8°. Prijs f 1,60.
Dit Werkje bevat belangrijke wenken voor het *Algemeen Bestuur des Lands*, tot het nemen van voorzorgsmaatregelen in tijden van overvloed, voor *Plaatselijke Besturen*, ten opzichte der voedingsuitdeelingen aan behoeftigen, en het goedkoop en doelmatig voeden in groote inrigtingen: en voorts voor **een ieder**, ter toepassing in het dagelijksch leven.

** Bij **A. JAGER**, Boekh., Water, N°. 110, te Amsterdam, ziet het licht:

GRACE AQUILAR. *Wat eene Moeder vermag*, door **CHONIA**. 2 Dln. f 5,80.
SCHULD. ONSCHULD. *Derde verzameling van belangrijke Geschiedenissen uit de Lijfstrafelijke Regtpleging van onderscheidene Landen en Tijdperken*, naar het Hoogduitsch van **Dr. J. E. HITZIG** en **Dr. W. HÄRING**. f 3,00.

INHOUD:
DE HERTOG DE CHOISEUL PRASLIN, door **Dr. WEBSTER**.
DE STROOM DER GESCHIEDENIS, aantoonende de opkomst en den ondergang der rijken. Nieuwe druk: netjes gekleurd, in omslag, voor Schoolgebruik. 40 c.

** Heden ziet het licht, bij den Boekhandelaar **N. DE ZWAAN**, te Utrecht:

I HANDLEIDING TOT EEN ZUINIG GAS-VERBRUIK.

Geschiedenis, behandeling en voordeelen van het Gas, boven alle andere wijzen van kunstmatige verlichting: benevens eene duidelijke verklaring van het samenstel en gebruik van den Meter.

Geheel omgewerkt voor Nederlandsch gebruik naar de derde Engelsche uitgave van **JAMES BROWN**, 156 Bladzijden met 18 Houtsnee-Figuren en verscheidene Tabellen. Prijs f 1.

2. DE KLEINE KOSMOS.

Eene algemeene bevattelijke Wereldbeschrijving, naar het Hoogduitsch van **J. W. SCHMITZ**, door **JOHs. PHS. VAN GOETHEN**, 125 Bladz. Prijs f 0,80.

Dit Werkje bevat eene waarschuwing tegen Dwaalbegrippen die in het jongste werk van een vermaard Kosmisch geleerde voorkomen.

WERKJES VAN SMAAK, uitgaven van **S. E. VAN NOOTEN**, te Schoonhoven:

I. HERMINE, DOOR ELISE.

Met een Voorwoord van **Dr. G. D. J. SCHOTEL**. 2 Deeltjes, tweede, goedkope uitgave, met Vignet à f 3,90. Gebonden in rood of blauwe Bandjes à f 4,90.

II. SNIPPERS VAN DE SCHRIJFTAFEL,

DOOR **C. E. VAN KOETVELD**.
Met eene fraaie Staalgravure: 2de Druk, à f 1,70. Gebonden in rood of blauw Bandje à f 2,—.

III. UIT HET DAGELIJSCH LEVEN,

DOOR **J. H. O. E. K.**
Schrijver van **MIA** en **BETSY**.
Met een Plaatje in Karton. Prijs f 1,90.

POEZY,

VAN **A. L. LESTURGEON.**

De Boekhandelaar **P. VAN ZWEEDE**, te Groningen, geeft binnen kort uit, zoodra hij het getal Intekenars weet, om de oplage te bepalen), van een Deeltje **POEZY** van **A. L. LESTURGEON**, Predikant te Oosterhesselen, ten voordeele der ongelukkigen te Gees. Men zie de in Julij alom verzondene Intekeningslijsten.

** Bij den Boekverkooper **JOHANNES MULLER**, te Amsterdam, is verschenen:

KRÜGER, K. W., GRIEKSCHE SPRAAKLEER, vooral van het Attische Taaleigen, ten gebuike van Scholen. Naar het Hoogduitsch bewerkt door **Dr. C. M. FRANCKEN**, gr. 8°, f 2,60.

BIJDRAGEN TOT DE KENNIS EN DEN BLOEI DER NEDERLANDSCHE GYMNASIËN VOOR 1852. Uitgegeven door het Genootschap van Leeraren, aan de Nederlandsche Gymnasiën, gr. 8°, f —,90.

NIEUWE BIJDRAGEN VOOR REGTSGELEERDHEID EN WETGEVING, verzameld en uitgegeven door **Mr. C. A. DEN TEX** en **Mr. J. VAN HALL**. Derde Deel 1853, N°. 1, gr. 8°, f 1,80.

** VOOR LANDBOUWERS EN LAND-HUISHOUKUNDIGEN,

is door **H. F. VAN DER SCHEER**, te Zaandam, een belangrijk Werk uitgegeven, getiteld:

HET VOORBEELDIG DORP. Leerrijk Verhaal, naar het Hoogduitsch van **WILLIAM TÖBE**. 2 Deelen gr. 8°, groot ruim 700 Bladzijden. Prijs f 4,75.

Bovenstaand werk is reeds gunstig beoordeeld door de *Landbouw-Courant*, die hetzelfde veel omvattend, rijk in verscheidenheid van zaken noemt, en algemeen door de *Landbouwers* en *Landhuishoudkundigen* verdient gelezen te worden.

Tevens wordt met goed succes gedeelteerd:

DE TIJD. Leesboekje voor jonge Kinderen, door **L. BRUINS**, Schoolonderwijzer te *Koog aan de Zaan*. Prijs 17½ Cent.

Alsmede een derde verbeterde druk van het tot **School-prijs** bijzonder geschikte Werkje, getiteld:

MERKWAARDIGHEDEN UIT ALLE BEKENDEN LANDE VAN AMERIKA, naar de 5de Engelsche uitgave van **ISAAC TAYLOR**, met 84 fraaie koperen Plaatjes en 1 Kaartje, kl. 8°: gebonden in gekleurd Glacé Karton. Prijs f 1,80.

** Bij de Boekhandelaars **BROESE & COMP.**, te Breda, zijn uitgegeven, de navolgende Werken, ten gebuike bij het

MIDDELBAAR ONDERWIJS.

MEIER HIRSCH, Verzameling van Voorbeelden, Formulen en Vraagstukken uit de Letterrekening en Stelkunst. f 2,20.

H. C. J. KEMPEES, Begingelen der Stelkunst, 2 Stukjes. 1,80.

Vraagstukken en Oefeningen ter toepassing van het geleerde in de beide stukjes van de Beginselen der Stelkunst. 0,50.

H. SLUIJTERS, Oplossingen der Verzameling van rekenkundige opgaven, ten dienste van gevorderde Leerlingen en aankomende Onderwijzers: in Vier Tweehonderdtallen. 0,90

J. J. DE HOLLANDER, Lector in de Oostersche Talen aan de Kon. Akad. te Breda, Handleiding tot de kennis der Maleische taal. Tweede verbeterde en vermeerderde druk. 1,—.

Handleiding tot de beoefening der Engelsche Taal, vooral ook ten dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Akademie wenschen voor te bereiden.

1ste Afdeling, Spraakkunst. 0,80.

2de " Leesboek. 0,80.

3de " Leesboek in poëzij. 0,40.

G. KUPER Hz., Beginselen der Nederlandsche Spraakleer, voor Schoolgebruik. 0,80.

H. WEIFFENBACH, Beginselen der Hoogduitsche Spraakkunst voor Scholen, vooral ook ten dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Akademie wenschen voor te bereiden.

1ste Afdeling, Spraakkunst. 0,90.

BELANGRIJKE PRIJSVERMINDERING

VAN HET voor Heeren Geneeskundigen en Apothekers onmisbare Werk

GETITELD: **DE BEGINSLEN DER MATERIA MEDICA EN DER THERAPIE**

DOOR **JONATHAN PEREIRA**, Med. Dr., Professor der Materia Medica en Pharmacie aan de Universiteit te Londen, enz.

NAAR DE TWEDE ENGELSCH UITGAVE VOOR NEDERLANDERS BEWERKT DOOR

L. C. E. E. FOCK, Med. Doct. te Amersfoort

2 Dln. roijaal 8° met 2329 bladz. en vele honderden houtgravures.

De Boekh. **GEBR. CAMPAGNE** te Tiel, eigenaars geworden zijnde van de voorhanden Ex. van dit hoogst voortreffelijk werk, bieden hetzelfde tot 1 Januarij e. k. aan voor den bijzonder geringen prijs van

TWAALF GULDEN

in plaats van 50 Gulden.

Zij vertrouwen dat ieder belanghebbende deze gunstige gelegenheid zal aangrijpen, om een werk van Europeasche vermaardheid op eene zoo onkostbare wijze te bekomen. Het is bij alle Boekh. en Postdirecteuren op bestelling verkrijgbaar.

** **GEBR. MULLER** te 's Hertogenbosch, geven uit: **PROEVE** van grondslagen voor eene nieuwe *Nederduitsche vertaling* van het **NIEUWE TESTAMENT**, naar den leidraad der vertaling van den **Staten-Bijbel** en volgens den gewonen *Grieksch*en Text, door **W. A. VAN HENGEL**. Prijs f 1,80.

De Uitgevers vestigen op dit belangrijk Werk, dat ten vorigen jare bij hen het licht zag, bij vernieuwing de aandacht, nu de Synode besloten heeft, om het Werk eener nieuwe Bijbelvertaling ter hand te doen nemen en het voor een ieder, ongeletterde zoo wel als geletterde, van aanbelang is, de beginselen te kennen, welke het te verwachten is, dat die Bijbelvertaling zal uitgaan.

Met dit Werk staat in naauw verband een ander van den Hoogel. Schrijver, onlangs bij dezelfde Uitgevers verschenen.

DE BETREKKING VAN HET GEVOEL TOT HET UITLEGGEN VAN DEN BIJBEL, inzonderheid van de Schriften des *Nieuwe Testaments*. Prijs f 2,50.

** Bij den Boekhandelaar **P. N. VAN KAMPEN**, te Amsterdam, komt van de pers:

VRAGEN VAN NEDERLANDSCH REGT

Beantwoord door eenige Amsterdamsche Regtsbeoefnaars (*Mr. E. A. Berkhout, E. Boas, H. A. Hartogh, Heemskerck Az., L. H. Kuhn, M. J. de Lange, A. Philip, J. W. Tydeman en Abr. de Vries*).

TWEDE VERZAMELING. Prijs f 2,—. De tweede Verzameling bestaat geheel uit **nieuwe** te voren nergens gedrukte Stukken.

Van de eerste Verzameling, in 1849 verschenen, zijn nog Exemplaren verkrijgbaar. Tevens is vroeger bij dezelfde Uitgever verschenen:

Prof. S. VISSERING, Het Wisselregt der 19de Eeu naar aanleiding van de *Allgemeine Deutsche Wechselordnung*, onderzocht en vergeleken. f 3,—.

** **NADER BERIGT, voornamelijk voor Badplaatsen.**

Het Boekje van **WATER** en **WIND**, is leesbaar voor *Man, Vrouw en Kind*; t Is *ernstig* en *vrolijk* en *aardig*; Alzoo *dertig Centen* wel waardig. Gedeeltlijk voor *Weduws* en *Weezen*. Die 't koopt, moge 't *Zingen* of *Lezen*. Bijzonder geschikt bij een *Bad*, Maar ook wel op *Dorp* of in *Stad*. Dan kan men het ook recenseren, Want 'k acht mij nooit te oud om te leeren.

D. J. REESE. Adres bij **GEBR. VAN LANGENHUYSEN**, te 's Hage of andere Boekhandelaars.

Eerlang is te verwachten: } *Ten Strijde, te Wapen*
Een **SOLDATEN LIED**. } *de Vijand is daar, enz.*
Willems Oord en Frederiks Oord. (Weldadigheid.)
Nog voorhanden: Maart 1849. — Mei 1849. — Junij 1853 — van bovengenoemden Schrijver.

** Bij **GEBR. CAMPAGNE** te Tiel, ziet op heden het licht: **N°. 1 VAN HET MAANDSCHRIFT, GETITELD:**

EVANGELISCHE STEMMEN TEGEN ROME MAANDELIJSCHE LEERREDENEN

VAN **onderscheidene Vaderlandsche Leeraren.**

Deze leerredenen hebben ten doel, om de beginselen en leer van onze Protestantische Kerk tegen over de beschuldigingen en aanvalen der Roomsche geestelijkheid niet slechts te handhaven, maar ook het zoo duidelijk mogelijk aan te toonen, dat de Roomsche Kerk in strijd is met het Evangelie van onzen Heer **Jezus Christus**; zij heeten daarom *Evangelische Stemmen tegen Rome*, omdat zij dienen moeten om op den eenigen grondslag en met het eenige wapen van het Evangelie eene getuigenis te zijn voor **CHRISTUS** tegen **Rome** en een iegelijk aan te toonen, dat het Protestantisme voor **Rome** niet kan en zal wijken, zoolang het door het Evangelie zelf wordt beziel.

Te rekenen van 1 Augustus 1853 wordt op den eersten dag van iedere maand eene leerrede uitgegeven. Prijs per jaargang slechts f 1,20, invorderbaar op quitantie na de verschijning der 12de leerrede.

Bij het einde van elken jaargang wordt een algemeene Tijds Register en Omslag gratis geleverd.

De eerst verschenen leerrede is van **Ds. ALB. VAN TOORENEN** te **Bergin** te *Polsbroek* en getiteld:

DE APOSTOLISCH-KATHOLIEKE GEMEENTE, ONS VOORBEELD IN DEN STRIJD.

De eerstvolgende zal geleverd worden door **Ds. S. H. KOOPMANS**, te *Maarsse*. Het eerste N^o. is bij alle Boekh. verkrijgbaar.

** **VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN,**

I. RUDIMENTA der Grieksch Taal door wijlen **Dr. J. KAPPEYNE** van *de COPPELLO*. Op nieuw bewerkt door **Dr. N. J. B. KAPPEYNE** van *de COPPELLO*, Rector te Gouda. Derde druk, 1849. Prijs f 1,80.

II. RUDIMENTA der Latijnsche Taal door **Mr. A. J. J. BAKKER** in leven Rector te Leyden. Tweede verbeterde en veel vermeerderde druk. f 2,00.

III. THEMATA, of opstellen ter vertaling in het Latijn, door denzelfden. Ingerigt volgens de tweede uitgave der *Rudimenta*, en naar de Latijnsche Spraakleer van **J. N. Madrig**. Tweede druk, 1849. f 1,80.

IV. BRIEVEN ter vertaling in de Hoogduitsche Taal voor Jongelieden door **N. J. SINGELS**, Instituteur te Leeuwarden. f —,40.

V. Beginselen der Fransche Spraakkunst, door **C. F. L'HOMOND**. Tweede druk. f —,40.

VI. Dialogues Français et Hollandais à l'usage des Ecoles, door **H. SCHEERDER**, in leven Instituteur te Amsterdam. Zesde druk, 1852. f —,40.

VII. Verbuiging der Zelfstandige en Bijvoegelijke Naamwoorden voor de Nederlandsche en Fransche Talen met eenige Opstellen, door **J. VAN WIJK RIZ.**, in leven Instituteur te Kampen. Veertiende veel vermeerderde en verbeterde druk, 1844. f —,20.

VIII. Hulpwerkwoorden voor de Fransche Taal met eenige Opstellen, door denzelfden. Vijfde druk. f —,20.

IX. Voornaamwoorden voor de Fransche Taal met Opstellen, door denzelfden. Tweede druk. f —,25.

X. Regelmatige Werkwoorden voor de Fransche Taal met Opstellen, door denzelfden. Tweede druk. f —,60.

XI. WELMEENENDE RAADGEVINGEN aan studerende Jongelingen, maar ook aan anderen van den beschaaften stand, door **S. CROMMELIN**, rustend Leeraar te Leeuwarden en Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw. Tweede druk, 1852. f —,60.

XII. WAARSCHUWING tegen het misbruiken van den naam van **GOD**, door denzelfden. Zevende druk. f —,15.

XIII. Hartelijke opwekking tot het ijverig streven naar reinheid van hart en wandel, door denzelfden. Vijfde druk. f —,25.

Te Haarlem bij **JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN**. [Zie verder het Vervolg.]

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 Augustus 1853.

PROGRAMMA

VAN DE

NEDERLANDSCHE

MAATSCHAPPIJ

TER BEVORDERING VAN

NIJVERHEID.

1853.

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID heeft, in hare zes en zeventigste *Algemene Vergadering*, gehouden te Haarlem op den 19^{den}, 20sten en 21sten Julij 1853, onder voorzitting van den Heer President - Directeur **C. J. DE BRUYN KOPS**, de volgende *Medailles* toegevoegd, als:

Aan de Heeren S. VAN ROIJEN, Burgemeester van de Gemeenten *Diever en Vledder, Provincie Drenthe*, en S. J. VAN ROIJEN *Mathesos Magister, Philosophiae Naturalis Doctor te Groningen*, de *gouden medaille*, voor eene Verhandeling over het voor- of na-deelige van het afplaggen van heidegronden tot mestvermeerdering, onder de spreuk: „*De plaggenzigt zal verdwijnen, want de grond-eigenaars zullen inzien, dat heide en groenland tot voordeeliger einden te gebruiken zijn, dan tot het winnen van schollen en plaggen*” in antwoord op prijsvraag n°. 360.

Aan de Heeren J. A. TRAVAGLINO EN ZONEN, te Haarlem, de *tweede gouden medaille*, voor ingezonden monsters zijden damast met gouden en niet gouden en zilveren bloemen.

Aan de volgende personen is eene *VERVOLLE VERMELDING* toegekend:

Aan den Inzender van *Afdrukken van Houtgravuren* in antwoord op prijsvraag n°. 365, onder de spreuk:

„*'t Nutte mengel' zich met zoet
„Zoo als God in 't rijpend koren
„Blaauwe bloempjes groeijen doet.*”

Daar volgens het eenparig gevoelen van de geraadpleegde Departementen de inzender niet volkomen aan de voorwaarden der vraag heeft voldaan, zoo kan hem de uitgeloopte medaille niet worden toegekend.

Zijn arbeid werd echter loffelijke vermelding waardig gekeurd, met uitnodiging om zijne pogingen voortzetten en te volmaken en later proeven intezenden die aan de prijsvraag in aard en uitvoering voldoen.

Daarop heeft zich als inzender bekend gemaakt de heer A. W. SYTROFF, te Leyden.

Aan de Heeren METZLER EN BASTING, te Amsterdam, voor ingezonden *Proeven van Kleuren druk (Almanakken)*, onder de spreuk: „*Vrijt en Volkharding.*”

Eindelijk zijn de onderstaande stukken om de daarbij vermelde redenen ONBEKROOND gebleven.

Monsters *Zaaigroen ter wering van het zwart of den brand in de granen.*

Daar de met het zaai groen bij de Maatschappij genomen proeven eenen uiteenlopenden uitslag hebben gehad, zoo achtte zij zich niet gerechtigd tot goed- noch tot afkeuring. Daar zij het echter van belang rekent dat deskundigen voortgaan om, zoo veel mogelijk vergelijkender wijze, proeven met dit middel te nemen, zoo heeft de Maatschappij aan den inzender vergunning gevraagd om zijnen naam en woonplaats tot dit oogmerk in het programma op te nemen.

Dientengevolge heeft zich als inzender bekend gemaakt de heer P. J. B. SCHULTZE, te Gorinchem.

Monsters *geconcentreerde meststof*, onder de spreuk:

„*Daar zal eens een tijd komen.*” enz.

Hoewel de samenstelling dezer meststof, bij scheikundig onderzoek gebleken was, niet ongelukkig te zijn gekozen, en de met deze meststof genomene proeven niet geheel ongunstig waren uitgevallen, zoo was de uitslag der laatste echter te zeer ongelijk om tot eene bekrooning te kunnen besluiten.

Afteekening en beschrijving eener *Locomotief gedreven door zamen geperste lucht*, in antwoord op prijsvraag n°. 41, onder de spreuk:

„*Veel weet men nog, dat nog in het duister ligt voor het publiek.*”

Daar door den inzender geenzins aan den geest der prijsvraag is voldaan, zoo zijn deze stukken eenparig afgekeurd.

Twee afteekeningen en beschrijvingen van eene *machine om wol-len lampen te scheuren* en fijn te maken, in antwoord op prijsvraag n°. 362, onder de spreuk:

a. „*God geeft allen wijsheid, enz.*”
b. „*Nijverheid met vlijt, enz.*”

benevens eene opgaaf van bewerking tot hetzelfde doel onder de spreuk:

„*De scheikunde hoog van waarde, enz.*”

Omdat, volgens het eenparig gevoelen der beoordeelende Departementen, deze antwoorden onduidelijk, onvolledig en gebrekkig waren, zoo werd besloten om aan geen dezer stukken eenige belooning toe te kennen.

Eene rol *koperdraaddoek voor machinale papierfabrieken*, in antwoord op prijsvraag n°. 339, onder de spreuk: „*Ons genoege.*”

Omdat dit koperdraaddoek de vereischten mist, die het bezitten moest, met het buitenlandsche niet kan wedijveren en te kostbaar is.

Een geschrift over de *boterbereiding*, in antwoord op prijsvraag n°. 331, onder de spreuk: „*Boter bewerkt met een warme hand, enz.*” Dit geschrift werd algemeen als onvolledig en onbeduidend verklaard en is dientengevolge als geheel onvoldoende ter zijde gelegd.

Een *zaaiwerktuig* in antwoord op prijsvraag n°. 17, onder de spreuk: „*Niet eigen maar algemeen voordeel is het doel.*”

Omdat men de vinding niet nieuw en geene verbetering achtte, en alzoo niet voldoende aan de prijsvraag.

Rekenboek voor den landelijken stand.

Het algemeen oordeel achtte het ingezonden rekenboek niet doelmatig of geschikt voor den landelijken stand en minder dan de reeds bestaande, weshalve het onbekroond is gebleven.

Meekrapwortels op zandgrond geteeld.

Omdat het teelen van Meekrap op zandgrond geene onbekende zaak kan geacht worden, is deze inzending ter zijde gelegd.

Centrifugaal toestel tot drooging van Lijnwaad.

Daar men van oordeel was dat het ingezonden werktuig wel eene lof verdiende, maar nog aanzienlijke verbeteringen moest ondergaan alvorens geheel aan het oogmerk te kunnen voldoen, zoo kon aan den inzender geene bekrooning worden toegekend. Daarbij werd de wensch kenbaar gemaakt dat de vervaardiger zijn werktuig zoude verbeteren om daardoor de Maatschappij in staat te stellen later zijn toestel te kunnen beleenen.

Proeven van *Inlandsch gegalvaniseerd vermind en verzinkt ijzer.*

Daar de bedekking van het ijzer niet genoegzaam geacht werd en men de ingezonden monsters minder schatte dan de buitenland-sche, zoo werd aan deze inzending geene belooning toegekend; in de hoop evenwel van later betere proeven dezer bewerking te zullen mogen ontvangen.

Monsters *ingebonden Kantoor- en Zakboekjes.*

Hulde doende aan de keurigheid der ingezonden exemplaren, was men echter algemeen van oordeel, dat de fabriekmatige vervaardiging van kantoorboekjes moeijelijk door de Maatschappij kon aangemoedigd worden. Wat de zakboekjes aangaat, zoo achtte men die minder dan de buitenland-sche; — met den wensch van

meerdere volmaking van deze laatste proeven, besloot men om aan beiden de onderwerpen geene belooning toe te kennen.

Door de Maatschappij zijn de navolgende NIEUWE PRIJSVRAAGEN uitgeschreven:

N°. 1. DE GOUDEN MEDAILLE welke door Zijne MAJESTEIT ONZEN BESCHERMHEER aan de Maatschappij is beschikbaar gesteld wordt uitgelooft, aan dengenen die in Nederland fabriekmatig vervaardigd zal hebben, ploegen, in prijs en deugdzaamheid geheel gelijkstaande aan de Amerikaansche Arendploegen, uit de fabriek van de Heeren JOHN MAIJER EN C^o. te New-York. Eene in zoodanig fabriek vervaardigde ploeg met bewijzen en getuigschriften intezenden voor of op ult^o. September 1855.

2. Wordt gevraagd: „Een handboek voor de beteeling van nieuw ingedijkte of drooggemaakte Polders.”

Prijs *gouden Medaille* en f 100.—

Antwoorden in te zenden vóór of op ult^o. September 1855.

Tot toelichting diene dat verlangd wordt: Eene handleiding tot de beste wijze, waarop de Landbouw: gedurende de eerste jaren zoowel op uit zee ingedijkte polders als in droogmakerijen van meeren of plassen zal kunnen uitgeoefend worden. Het hande alzoo over al het werk, dat na het leggen van den Dijk en het boven komen van den grond moet plaats hebben waartoe vooral wordt gebragt:

a. De beste wijze van verdeelen van den grond of het verkavelen, het plaatsen van woningen, schuren, enz. in verband met de op den duur beste wijze van Landbezt, (vrij eigendom, grondpacht, beklemming, enz.)

b. Het leggen van grootere afwateringen, en van slooten en greppels tot kleinere afleidingen.

c. De wijze van behandeling en beteeling van den bodem, naar de verschillende soorten van gronden, waarbij de beste wijze, waarop de gewassen elkander zullen opvolgen of het aan te nemen bouwstelsel moet worden opgegeven.

Alles met inachtneeming van hetgeen de ondervinding, vooral in ons land, hieromtrent heeft geleerd.

3. Welke is de oorzaak, dat na het kappen van berken hakbos-schen, vele stoelen niet wederuitloopen, of uitgelopen zijnde, het volgende jaar sterven. Is dit algemeen of eigen aan deze of gene gronden? — staat dit in verband met den tijd van kappen? Welk is dan het meest geschikt tijdstip, hetzij in den laten herfst, hetzij midden in den winter, hetzij in het vroege voorjaar? — Maakt het ook onderscheid of de kapping geschiedt vóór of na de vorst? — Is het onverschillig of ze plaats heeft bij vriezend of niet vriezend weder? — Is het bedoelde bezwaar ook voor te komen of te verminderen door de stoelen niet in één en hetzelfde jaar van alle loten te berooven, maar eerst de zwaarste weg te nemen, en in een volgend jaar de zwakkere, en hoe dan met de jonge stoelen, die nog maar eene enkele staak gedragen hebben? — Of, op welke andere wijze kan er in worden voorzien, om het sterven ten deze bedoeld voor te komen? — De *tweede gouden medaille*.

Antwoorden zooveel mogelijk gestaafd door getuigschriften, intezenden op ult^o. September 1855.

4. Bij het ontginnen of zoogenaamd aanmaken van de dal- of ondergronden, welke na het afgraven der hooge veenen in de provincien Friesland, Groningen, Drenthe en Overijsel, voorhanden zijn, speelde het verbouwen van aardappelen doorgaans en in den regel, eene hoofrol. Op eene goede bemesting met stratendrek, werden eerst aardappelen geteeld, daarna winterrogge en eindelijk nog, zonder nieuwe bemesting, haver of paardenboonen en dan waren ook al de zeer aanzienlijke kosten van aanmaking gedekt, en het nieuwe land gereed, om met behoorlijke en gewone bemesting, aan deszelfs bestemming te voldoen.

In de laatste jaren, waren de aardappelen, wegens de heers-chende ziekte, ongeschikt om ten gemelde einde aan het doel te beantwoorden. Men heeft andere vruchten tot verbouw moeten kiezen en eene andere opvolging van vruchten doen plaats hebben, maar men mist nog steeds te deze het bijzonder doelmatige van het aardappel-verbouw, en wel in het dubbel opzigt, én van het voordelige, én van de bijzondere geschiktheid ter voorbereiding van goeden grond. Wordt gevraagd: door welke vrucht en met welke vruchtopvolging kan het gemis van den aardappel het best worden vergoed?

De *gouden medaille*.

Antwoorden in te zenden vóór of op ultimo September 1855.

5. In Engeland gebruikt men sedert eenigen tijd met goed gevolg eene plantaardige stof, tot het vervaardigen van grof borstelwerk, bezems, welke stof in groote hoeveelheid onder den naam van *Piassava* wordt ingevoerd.

Deze stof heeft men leeren kennen voor de vezelen der blad-stelen van de *Attalea funifera*, MART. eene Braziliaansche Palmsoort.

Daar het voor de Nederlandsche Nijverheid van belang kan geacht worden, deze vezelstof ook bij ons in gebruik te brengen, zoo looft de Maatschappij hare *tweede gouden medaille* uit, aan hem, die voorwerpen van bovengenoemden aard, uit die vezels vervaardigt, inzendt en in den handel verkrijgbaar stelt, die in doelmatigheid, deugdzaamheid en prijs, voor gelijksoortige buitenlandsche niet zullen mogen wijken.

Antwoorden met voorwerpen en prijsopgaven in te zenden vóór ultimo September 1854.

6. Daar men in de Heelkunde meer en meer gebruik maakt van werktuigen uit *gemulkaniseerde Caoutchouc* zamengesteld, welke in Frankrijk vervaardigd en hier te lande ingevoerd worden, zoo looft de Maatschappij hare *tweede gouden medaille* uit aan hem, die deze werktuigen in Nederland vervaardigt en algemeen verkrijgbaar stelt. Zij verlangt dat ter beantwoording dezer vraag twaalf onderscheidene werktuigen van *gemulka-niseerde Caoutchouc* zullen worden ingezonden en dat deze met de buitenlandsche ten opzichte der deugdzaamheid en van den prijs zullen wedijveren. Monsters met getuigschriften in te zenden op ultimo September 1855.

7. Aangezien het groote vertier van *buitenlandsche Glacé-hand-schoenen* in Nederland, eene aanwijing is dat die tak van Nij-verheid daar met voordeel zoude kunnen worden uitgebreid, zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit aan den Nederlandschen fabrikant, die zal hebben ingezonden mon-sters van Handschoenen-leder, in geheele vellen, zoowel wit en gekleurd als zwart, in deugdlijkheid gelijkstaande met het leder der handschoenen uit de fabrieken van PRIVAT en van JOUVIN & DOYON te Parijs.

Monsters en bewijzen in te zenden vóór ultimo September 1855.

8. Wel is men vrij algemeen van gevoelen dat het gebruik van kinderen tot fabriekarbeid, niet alleen hunne lichamelijke, maar ook hunne verstandelijke en zedelijke ontwikkeling zeer benadeelt, doch altijd bestaat over de hoegrootheid van dit nadeel eenig verschil. Bovendien is het eene niet minder belangrijke vraag, en waarover de gevoelens nog al uiteenloopen, of het bezigen van kinderen in fabrieken voor de *nijverheid zelve* voor- of nadeelig is. Daarom vraagt de Maat-schappij...

1°. „Een volledig onderzoek naar den invloed, die het gebruik van kinderen tot fabriekarbeid heeft op hunne lig-chamelijke, verstandelijke en zedelijke ontwikkeling, ge-toest aan hetgeen de ondervinding daaromtrent zoo hier te lande als in Engeland en elders heeft geleerd?”

2°. „In hoever zoude eene wet, waarbij het gebruik van kinderen in fabrieken eenigzins werd beperkt voor de nijverheid zelve voor- of nadeelig zijn? En, is zulk eene wet voordelig, wat zoude zij dan hoofdzakelijk moeten bevat-ten? Wat is hieromtrent in andere landen bepaald, en met welk gevolg?”

Aan het best voldoende antwoord looft de Maatschappij hare *tweede gouden medaille* en f 300 uit. Antwoorden in te zen-den vóór of op den laatsten September 1855.

De *prijsvragen*, waarvan de termijn van beantwoording verstre-ken was, en die op NIEUW, MET OF ZONDER EENIGE VERAN-DERING, wederom worden voorgesteld, zijn de volgende:

N°. 1. Daar de wortels van onze *Bloenkool* in vele streken door eenen worm worden doorknaagd; zoo wordt gevraagd: door welk middel deze kwaal kan worden voorgekomen, of belet; zullende echter het bekende middel, de bemesting met visch-grom en dergelijke, die de Bloenkool onsmakelijk doet zijn, niet in aanmerking komen. Voor de voldoende beantwoording dezer vraag looft de Maatschappij uit hare *tweede gouden me-daille*. Bewijzen en getuigschriften intezenden vóór of op den laatsten September 1855.

2. Daar het *Ammoniakal Water* der steenkolen gaz-fabrieken, in den landbouw, tot vermeerdering der vruchtbaarheid van den grond wordt aangewend, en het wenschelijk is, te onder-zoeken, in hoe verre dergelijke vloeistof eene uuttige toepas-sing voor den nederlandschen landbouw kan opleveren, zoo biedt de Maatschappij de *gouden medaille*, aan hem, die een met voldoende getuigschriften voorzien verslag, van naauw-keurige proeven daarmede genomen, op ten minste vijf en twintig nederlandsche roeden, vóór of op ultimo September 1855, aan de Maatschappij zal hebben ingezonden. Men ver-gelijke *Polytechnisch Journal* Band LXXXIX S. 286.

3. Welke is de beste wijze van Boterherceiding?

Voor het beste, op zich zelf voldoende antwoord, waarbij zooveel mogelijk met vergelijkende proeven acht geslagen is op de verschillende, daarbij in aanmerking komende omstan-digheden, ook die welke de botervorming in sommige geval-len belemmeren, wordt de *gouden medaille* uitgelooft.

Aan hem, die een gedeelte van dit onderwerp door verge-lijkende proeven heeft opgehelderd, zal de *tweede gouden of de zilveren medaille* worden toegekend.

De antwoorden in te zenden vóór of op ultimo September 1855.

4. Daar men op vele plaatsen heeft waargenomen, dat jonge *Kersenboomen*, na dat zij een jaar of zes welig gegroeid hebben, veel gom laten uitloopen en langzamerhand sterven, zoo vraagt de Maatschappij: wat is hiervan de oorzaak en welke zijn de geschiktste middelen, om dit gebrek voor te komen, te genezen of de schadelijke uitwerkselen daarvan te verminderen? en looft daartoe uit hare *tweede gouden medaille*. Opgaaf van ge-dane proeven, met bewijzen en getuigschriften, in te zenden vóór of op den laatsten September 1854.

5. Daar het door genomene proeven zoowel in ons Vaderland als in het buitenland gebleken is, dat de vezel der banaanplant (*Musa*) geschikt is voor papierbereiding en aangezien deze plant van veel belang is in onze West-Indische kolonien: zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit aan hem, die de best geslaagde proeven, zoo van wit als van pakpapier uit deze stof vervaardigd, zal hebben ingezonden, en bovendien gedurende drie jaren eene remuneratie van 100 gulden, zoo hij bewijzen kan leveren van voortdurend delbit dezer nieuwe tak van nijver-heid. De Maatschappij verlangt van iedere papiersoort ten min-sten één riem met de noodige bewijzen en getuigschriften te ontvangen vóór of op den laatsten September 1856.

6. Behalve de rondgeweven Manchons, aan den vervaardiger waar-van vroeger door de Maatschappij eene *zilveren medaille* is toegekend, worden door de machinale papierfabrieken gebruikt, rond geweven Viltten, van verschillende grootte of dikte, naar gelang dat dezelve voor de eerste of tweede pers-rollen, dan wel voor droogviltten moeten dienen.

Het verbruik daarvan is veel aanzienlijker dan de rondge-weven Manchons. De Maatschappij looft dus hare *gouden me-daille* uit aan hem, die van iedere soort minstens één Vilt van voldoende qualiteit, vóór of op den laatsten September 1855 inzendt, met opgaaf van prijzen en getuigschriften.

7. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* uit aan dengenen, die in Nederland van koperdraad geweven Doek vervaardigt, ter voldoening aan de behoeften bij onze machinale papierfab-rieken, en dat in deugdzaamheid en prijs het buitenland-sche evenaart. Inzending van proeven voor ult. September 1855.

8. Daar onder de verschillende takken van Nijverheid en Volks-bestaan in ons vaderland het maken van turf reeds sedert ver-scheidene eeuwen eene voornaame plaats bekleed heeft, zoo vraagt de Maatschappij:

„Een geschiedkundig overzicht der veevingen in Neder-land (zoowel lage als hooge); eene opgave en beoordeeling „van de daarop, door hooger bestuur gemaakte voorschriften, „en eene grondige beschouwing van haren invloed op de na-tionale welvaart.”

Voor het best en op zich zelf voldoende antwoord, in te zen-den vóór ult. September 1855, looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit.

9. Daar het te vermoeden is dat de Gutta-Percha ook voor brand-spuitslangen bruikbaar is, en daartoe boven de gom-elastieke te verkiezen zoude zijn, zoo looft de Maatschappij hare *tweede gouden medaille* uit aan hem, die eene brandspuitslang, ter lengte van minstens vijftien ellen, van Gutta-Percha zal heb-ben vervaardigd, daarmede vergelijkende proeven zal hebben genomen tegen gom-elastieke en ledereen slangen, van het re-sultaat daarvan naauwkeurig verslag zal hebben gegeven, ook ten aanzien van den invloed, die de verschillende weersgesteld-heid op zulke slangen uitoefent, moede de vergelijkende proeven bij alle weersgesteldheid, zelfs in de felste zomerhitte en in de strengste vorst genomen worden, en wanneer het werkelijk mogt blijken, dat de slangen van Gutta-Percha ver-vaardigd de voorkeur verdienen boven gom-elastieke of ledereen, die alsdan in den handel verkrijgbaar gesteld zal hebben.

Antwoorden, met monsters en getuigschriften, in te zenden vóór den laatsten September 1855.

10. Aan dengenen, die in ons Vaderland het zoogenaamd *Boekbin-ders-linnen* fabriekmatig vervaardigt, gelijk aan het buitenland-sche, zoo in hoedanigheid als in prijs, en zes verschillende pa-tronen daarvan, met verhevene figuren, die voor grootere en kleinere boekbekledingen geschikt zijn, tot monsters inzendt, biedt de Maatschappij hare *gouden medaille* aan, en, na een driejarig voortdurend bestaan dier Fabrijk, nog eene premie van *drie honderd Gulden*. Het doek moet zuiver van kleur zijn en die digtheid hebben, dat de lijn, bij het plakken, niet door-dringt. Monsters, met bewijzen en getuigschriften, in te zen-den vóór of op den laatsten September 1855.

11. Daar men als *brandstof*, voor *technisch* gebruik, in vele ge-vallen, waar vroeger *steenkolen* gebezigd werden, met goed gevolg is begonnen *turf* te gebruiken, en daar dit gebruik, uit een nationaal oogpunt beschouwd, aanmoedigend verdient, zoo kan het van belang geacht worden, dat men, in het be-doeld gebruik, door eene juiste waardering der inlandsche veen-en turfsoorten geleid worde.

De Maatschappij looft daarom hare *gouden medaille* en *drie honderd gulden* uit aan dengenen, die vóór of op den laatsten September 1855 aan haar zal hebben ingezonden een duidelij-en voldoende verslag van hetgene naauwkeurig genomene proe-ven leeren aangaande de waarde der voornaamste inlandsche turfsoorten en omtrent derzelver warmte aanbrengend verwo-ogen, bij fabriekmatig gebruik, in vergelijking met steenkolen of andere brandstoffen. De Maatschappij verlangt, dat de nit-comsten dezer proeven vergeleken zullen worden met hetgeen de scheikundige ontleding, aangaande de samenstelling der Turfsoorten leert, en dat de digtheid en andere eigenschappen van het veen, waarvan de kennis voor het gebruik der Turfsoor-ten belangrijk kan zijn, opgegeven zullen worden.

12. Daar het, volgens plaats gehad hebbende nasproingen (zie *Tijdschrift voor de Nijverheid*, 1° deel, 4° stuk, bl. 640), schijnt bewezen te zijn, dat op sommige plaatsen van ons vaderland, inzonderheid in *Noord-Holland* (in de omstreken van *Hil-versum en Naarden*), *Overijsel* en mogelijk elders, verschil-leude *Kleisoorten* worden gevonden, geschikt om die Kleisoor-

ken van *Doornik*, worden aangevoerd, ten behoeve van onze Fabrieken van Aardewerk, Muursteentjes en Plaatbakerijen; zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit aan hem, die aanwijst waar zoodanige Kleisoorten gevonden worden en in genoegzame hoeveelheid zouden kunnen geleverd worden, om de Fabrieken, hier te lande, daarvan te voorzien.

De Maatschappij verlangt eene genoegzame hoeveelheid, ten minste *honderd* nederlandsche ponden, om van dezelve eene proef, op eene of meer van zoodanige Fabrieken, te doen nemen, om, na goedkeuring van dezelve, de uitloofte premie uit te reiken. Ook verlangt de Maatschappij een bewijs, dat de Kleisoort in genoegzame hoeveelheid voorhanden is, en de opgave, voor welken prijs het *last* kan worden afgeleverd. Monsters, bewijzen en getuigschriften, in te zenden vóór of op den laatsten September 1855.

13. Daar de uitkomsten, door TALBOT en anderen bekend gemaakt, den weg aanwijzen, om, met behulp van *scheikundige preparaten*, door invloed van het *zonnlicht*, zoowel als van *kunstlicht*, afteekeningen van velerhande voorwerpen, alsmede overdrukken van prenten en teekeningen te verkrijgen; zoo looft de Maatschappij eene premie uit, bestaande in hare *tweede gouden medaille* of vijf en zeventig *gulden*, aan den nederlandschen kunstenaar, die het middel zal ontdekken en mededeelen, om van deze nieuwe wijze van teekenen door het licht (*Photographie*), op eene allezins voldoende wijze gebruik te maken tot het regtstreeks voortbrengen van afteekeningen en indrukken op den lithographischen steen. Monsters en afdrucken, benevens bewijzen en getuigschriften, in te zenden vóór of op den laatsten September 1855.

14. Omdat het schijnt, dat het verzilveren van spiegelglas voordeliger heeft boven het bedekken met foelie (zie DINGLER'S *Polytechnisch Journal*, bd. 92, pag. 472), zoo kan het nuttig zijn, proeven daarmede genomen, te bevorderen. — De Maatschappij biedt derhalve hare *gouden medaille* aan dengenen die in Nederland hieromtrent de beste en voldoende proeven leveren zal, waartoe gevraagd wordt: eene alzo bekleeide Spiegel, van ten minste één halve vierkante nederlandsche el oppervlakte, en een of ander hol-glaszen voorwerp, met eene beschrijving van de wijze der bewerking en de daaraan verbonden prijzen bij de aflevering.

Monsters, met bewijzen en getuigschriften, in te zenden vóór of op den laatsten September 1855.

15. Wat hebben latere proef- en waarnemingen geleerd, aangaande den aard en de samenstelling van den Indigo, en wat is hieruit af te leiden voor het gebruik van denzelfden in de verwerking? Welke zijn de Indigo-soorten die in ons vaderland worden ingevoerd en verbruikt? Welke zijn derzelver voornaamste kenmerken? En welke is het beste en zekerste middel, om deszelfs deugdelijkheid en vervalsching te onderkennen, en om spoedig, op eene, voor de Fabriekanten, gemakkelijke wijze, te bepalen, welke de hoeveelheid is der blaauwe kleurstof, in den Indigo vervat? De Maatschappij looft aan dengenen, die zulks op eene voldoende wijze beantwoordt, eene premie uit van de *gouden medaille* en drie *honderd gulden*. Bewijzen en getuigschriften in te leveren vóór of op den laatsten September 1855.

16. Daar het gebruik van wollen linnen als eene goede en duurzame meststof meer en meer toeneemt, zoo voor veldvruchten als ook voornamelijk bij het planten van boomen, en deze stof, vroeger zonder waarde, thans, ook van wege de mindere transportkosten, veel wordt aangewend bij de ontginning van ver af gelegene heidegronden; doch het zijn maken veelal moeijelijk en kostbaar is; zoo wordt gevraagd:

Een doelmatig en zoo min kostbaar werktuig, om oude kleedingstukken, of andere linnen van laken en andere wollen stoffen, spoedig en gemakkelijk fijn te snijden of stuk te trekken? Wanneer in de plaats van of te gelijk met het gebruik van tot dit oogmerk dienstegevoende werktuigen, eene bereiding wordt opgegeven, waarmede hetzelfde doel bereikt kan worden, en dit met genoegzame bewijzen en getuigschriften gestaafd wordt, zal het antwoord even zoo bekoord kunnen worden.

Antwoorden enz. intezenden vóór of op ult. September 1855, met uitloofing van de *tweede gouden medaille*.

17. In vele wetenschappelijke werken worden thans de afbeeldingen, die tot toelichting moeten dienen, in den tekst zelve gevoegd, waartoe men zich van houtsneden bedient; in welke vervaardiging men echter hier te lande verre bij het buitenland ten achteren staat. De graveerkunst heeft hier altijd uitmuntende voortbrengselen opgeleverd en de Maatschappij wenscht dat ook in dit opzigt de houtsnede kunst aan alle eischen mag voldoen, die daarvan thans gevorderd worden. Zij looft daarom de *gouden medaille* uit aan hem, die daarvan voldoende proeven inlevert, welke met de beste buitenlandse kunnen wedijveren. Proeven en getuigschriften intezenden vóór of op den laatsten September 1854.

18. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* en eene premie van drie *honderd gulden* uit aan hem, die eene nauwkeurige scheikundige ontleding van fransche en nederlandsche eenjarige, tweejarige en driejarige *meekrap*, in hetzelfde jaar ingezameld, heeft bewerkstelligd, en daarvan de uitkomsten zoo mededeelt, dat het verschil en de overeenkomst tusschen beide soorten duidelijk blijke. In dit onderzoek en deze vergelijking zal inzonderheid moeten worden acht gegeven op de bestanddeelen, die bij de bereiding van de verschillende daaruit gemaakte handelsartikelen en bij het gebruik der meekrap, vooral in aanmerking komen. Antwoorden, met bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór of op den laatsten September 1855.

19. Daar in verscheidene gedeelten van Java, Sumatra, Borneo en andere eilanden van den grooten Indischen Archipel, sedert onheuchelijke jaren, door de eilanders uit eene soort van brandnetel, bekend onder den Maleischen naam van *Ramee* of *Ramie* (*Urtica albicans*, BLUME) een vezelachtig stof gewonnen wordt, welke zich, door duurzaamheid en fraaiheid van voorkomen, bijzonder gunstig aanbeveelt voor alle zoodanige fabriekaten, waarvan hennip en vlas de grondstof uitmaken; en daar het hoogstwaarschijnlijk is, dat de uitbreiding der cultuur van deze plant in de Nederlandsche koloniën, en dien ten gevolge de matige prijs, waarvoor de vezelachtige stof, die zij oplevert, ter markt zal kunnen komen, eene nieuwe bron van welvaart, zoo wel voor de koloniën; als voor de nijverheid in ons Vaderland, zou openen; zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* en f 500, — daarenboven tot premie uit, aan dengenen, die ten minste een morgen lands, met gemelden brandnetel beplant, en de daarvan, gedurende twee jaren gewonnen vezelstof wel behandeld, in Nederland verkrijgbaar gesteld zal hebben; behoudens 50 ned. ponden, daarvan aan de Maatschappij te zenden, te gelijk met een uitvoerig verslag, aangaande de cultuur en bereiding dezer vezelstof, en eene nauwkeurige opgave van den prijs, waarvoor zij in den handel gal kunnen geleverd worden.

De antwoorden, door voldoende bewijzen en certificaten van oorsprong gestaafd, moeten vóór of op den laatsten September 1856 worden ingezonden, terwijl nogtans de bekrooning ieder jaar zal kunnen plaats hebben, zoodra er aan het gevraagde zal voldaan zijn; zullende de toewijzing der premie van f 500, — slechts éénmaal, en wel aan dengenen geschieden, die de meeste vezelstof van deze plant, op Java of in eenig ander gedeelte onzer Oost-Indische bezittingen gewonnen en van voldoende hoedanigheid, hier te lande ter markt zal hebben gebracht, terwijl daarentegen de bekrooning met de *gouden medaille*, tot aan drie personen, die aan de voorgeschreven vereischen zullen hebben voldaan, kan te beurt vallen, mits de bedoelde aanplanting, in onderscheidene Residentiën van Java, hebbe plaats gehad.

20. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* uit aan hem, die het beste en zoo veel mogelijk algemeen aanwendbare middel mededeelt, geschikt om robben of zeehonden op de kusten van Nederland te vangen, vergezeld van voldoende bewijzen, dat dit middel bij de uitvoering gebleken is allezins de voordeelen op te leveren, die daarvan door den inzender worden opgegeven, en toegelicht door eene behoorlijke uiteenzetting van het verschil tusschen het voorgestelde en de reeds bekende middelen.

Antwoorden intezenden vóór of op den laatsten September 1856.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording MET HET EINDE VAN SEPTEMBER 1853 zal zijn afgelopen, waarop antwoorden kunnen worden ingezonden, zijn de volgende:

N°. 1. *Tarwemeel* hier te lande zoodanig walen en behandelen, dat

het voor de verzending naar *Oost-Indien* geschikt bevonden wordt; de *gouden medaille*; 1853, n°. 341.

2. Bereiding van *Woolwol* uit de naalden van dennen of sparren boomen hier te lande, om bedden, kussens, zittingen van stoelen enz. op te vullen; de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 295.

3. Middelen ter wering van het wit bij de *perzik* en andere *steenvruchtboomen*; de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 322.

4. Voor opgave van genomen vergelijkende proeven met bloed van geslachte dieren, tot poeder gedroogd, als meststof; de *gouden medaille*; 1853, n°. 323.

5. Welke scheikundige middelen kunnen er aangewend worden, om de rooting van hennep of vlas te vervangen, onder uitloofing van de *gouden medaille*, en, zoo daartoe termen zijn, eene tegemoetkoming van f 100. 1853, n°. 325.

6. Middelen ter voorkoming van het vuur (*dry-rot*) in het eikenhout, dat tot aanbouw van schepen en andere werken gebezigd wordt; de *gouden medaille*; 1853, n°. 316.

7. Voor de aanwijzing van het verband tusschen *honigdauw*, *roest* en andere ziekten der graansoorten, en de middelen om deze ziekten voor te komen; de *gouden medaille*; 1853, n°. 333.

8. Een bundel land gedurende drie jaren met *turksche tarwe* beteelen en daarvan den uitslag mededeelen; de *eerste* of *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 334.

9. Aan dengenen, die ten minste 80 vierkante nederl. roeden goed bereid *tabakland* zal hebben behandeld, voor de *eene helft* op de gewone wijze, voor de *andere helft* niet getopt maar in het zaad geschoten; die daarna van dit zaad olie zal hebben doen slaan, en, met een nauwkeurig vergelijkend verslag, olie en koeken inlevert; de *gouden medaille* of wel eene premie van f 150, ter keuze van den bekroonde.

Bij mededinging van meerdere inzenders zal alleen aan het meest voldoende de *eerste gouden medaille*, en aan de overigen, naar gelang der waardij van hunne inzending, de *tweede gouden medaille* of de *zilveren medaille* worden toegekend; 1853, n°. 335.

10. Aan hem, die 2 bunders duin- of schraalen grond met *tussak-gras* beplant heeft, en daover een voldoende verslag zal inleveren; de *gouden medaille*; 1853, n°. 336.

11. Welke zijn, volgens genomen proeven en waarnemingen, de voor- of nadelen van het droogleggen der landerijen, door het in den grond boren van gaten en het daarin brengen van loodregte staken, in vergelijking van het draineren? Op welke wijze worden zulke boorgaten op de beste en minst kostbaarste wijze aangelegd? de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 354.

12. Fabriekmatige vervaardiging van *capsules*, uit geplet tin, tot sluiting van flesschen enz.; de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 364.

13. Aan dengenen, die zich ten minste zes witte *alpaca-schape* zal hebben aangeschaft; en aan de Maatschappij eene volledige mededeeling zal hebben gedaan van zijne ondervinding, nopens den aard en de levenswijze van dat schapenras, en een monster van deszelfs wol inzendt; de *gouden medaille* en f 400; 1853, n°. 355.

14. Voor de nauwkeurigste opgave van proeven met de *bemesting van den grond*, of van *gras- of akkerplanten*, met *verdund zwavelzuur*; de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 356.

15. Voor een *overzicht* van den *staat der landhuishouding in Nederland*, in vergelijking met die van andere landen, vooral Engeland, België en Duitschland, en aanwijzing der middelen tot verbetering; de *gouden medaille* en f 150; 1853, n°. 357.

16. Voor een nieuw en uitvoerbaar middel, om de bouwlanden van het *hoef* of *stinkblad* (*Tussilago farfara*) te zuiveren; de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 358.

17. Mededeeling van proeven met *verdund zwavelzuur* als brandwerend middel op zaaizaad van sommige graansoorten als tarwe, haver en garst; de *tweede gouden medaille* en f 100; 1853, n°. 359.

18. Voor het aanwenden van eenen molen of eenig ander doelmatig werktuig, ten einde het portelen of niet de voeten treden der kaas in de wrongel te vervangen; de *tweede gouden medaille*; 1853, n°. 361.

19. Inlandsch vervaardigde messen tot kerving van tabak, in deugdelijkheid en prijs met de buitenlandse gelijk staande; de *tweede gouden medaille*. Monsters van ten minste zes messen, met getuigschriften, in te leveren Sept. 1853, n°. 368.

20. Aan dengenen, die twee nederl. vaten *traan*, uit *clio's* bereid, met de noodige bewijzen en getuigschriften van plaats en wijze van bereiding en het getal der dieren, benooidigd om deze hoeveelheid opteleveren; benevens een *twintigtal clio's*, inzendt; de *tweede gouden medaille* en f 300; 1853, n°. 370.

21. Een nauwkeurig verslag inleveren van de visscherij op de nederlandsche kust, met opgave van de reden van vernieling daarvan; de *gouden medaille*; 1853, n°. 371.

22. Eene zoo veel mogelijk volledige geschiedenis van de Nederlandsche kust-visscherij, of eene opgave van feiten en omstandigheden, die bij de uitoefening van dit bedrijf, inzonderheid in de laatst verloopen twee of drie eeuwen, eenige opmerkingen schijnen te verdienen. Indien het geschieden kan, is het wenschelijk, dat daarbij tevens geteld worde op het vischwant, dat op verschillende tijden waarschijnlijk meer of minder algemeen in gebruik is geweest, en de Kustvisscherij van Vlaanderen er, zoo mogelijk, ook bij worde opgenomen; de *gouden medaille*; 1853, n°. 372.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording NA SEPTEMBER 1853 zal zijn afgelopen en waarop de Maatschappij, op zijnen tijd, antwoorden te gemoet ziet, zijn de volgende:

N°. 1. Een beknopt en populair overzicht van hetgeen met zekerheid bekend is, nopens de *onbewerkte* (of *minerale*) stoffen, welke de ook in ons land gekweekte akkerplanten uit den bouwgrond opnemen, en nopens de middelen, die met vrucht aanbevolen zijn, om gebrek aan die delfstoflijke deelen in den grond voor te komen of te herstellen? Daarenboven het scheikundig onderzoek van ten minste drie soorten, op bouwgronden in Nederland in het groot gekweekte gewassen en wel liefst eene soort van graan, eene peulvrucht en een wortelgewas, ontleend met betrekking tot hun gehalte aan onbewerkte stoffen in verband met een onderzoek derzelfde stoffen in den grond, waarop die gewassen gegroeid zijn, en wel dit laatste vóór dat die gewassen daarin gezaaid of gepoot en nadat zij daaruit ingeogst waren; de *gouden medaille* en f 300; 1851, n°. 353.

2. Eene verhandeling over de inrigting van Model en proefboerderijen in Nederland, de 2de *gouden medaille* 1854, n°. 381.

3. Leesboek over de nederlandsche Landhuishoudkunde voor leerlingen of jeugdige landbouwers, handelende zoowel over den akker-, tuinbouw en Veeteelt als over ooftboomen en houtteelt; de *gouden medaille* en f 200; 1854, n°. 380.

4. Over de oorzaken en gevolgen van het niet opnemen van Kalf bij Koeijen en welke middelen er kunnen worden aangewend tot voorkoming van dit kwaad; de *tweede gouden medaille*; Sept. 1854, n°. 379.

5. Een nauwkeurige landhuishoudkundige beschrijving van iedere provincie van Nederland. Prijs de *gouden medaille* en bij bijzonderen verdiensten eene remuneratie; Sept. 1854, n°. 378.

6. Welke middelen kunnen er worden aangewend om het moederkoorn (*Secale cornutum*) in de rogge voor te komen? de *tweede gouden medaille*. Antwoorden intezenden vóór ultimo September 1854; n°. 377.

7. Voor de vervaardiging van fijne horologiemakers-olie, die niet verdikt, noch opdroogt, noch het koper aantast, of aanwijzing der middelen om de bekende olien tegen die invloeden te beschermen; de *gouden medaille*. Monsters van ten minste 1 Ned. ons, intezenden Sept. 1854; n°. 369.

8. Voor het bedekken van onedele metalen, door galvanische kracht, met edele en wel vooral van voorwerpen van wetenschappelijken aard met zilver, goud en platina; de *gouden medaille*; 1854, n°. 367.

9. Vervaardiging van ijzeren hekken, balusters, stoelen en andere voorwerpen van hol getrokken ijzer; de *gouden medaille*; 1854, n°. 366.

10. In ons Rijk microscopen vervaardigen, die in prijs en deugdelijkheid met de buitenslandsche van Oberhausen gelijk staan; niet alleen het vervaardigen van het mechanisme wordt bedoeld, maar bepaald het slijpen van achromatische lenzen en verbindingen van lenzen. De *eerste gouden medaille*, en f 500. Inzendingen met getuigschriften Sept. 1854, n°. 363.

11. Aan den schrijver van een voldoende en volledig handboek over

de fabriekmatige ontleuring door middel van beenzwart, naar de daarbij opgegevene bepalingen; de *gouden medaille*, en indien bewezen wordt dat zijne methode in het groot is toegepast, en boven andere bestaande handelwijzen de voorkeur verdient, eene remuneratie van f 600; n°. 388.

12. Brandspuiten in Nederland te vervaardigen die beter geacht worden dan de bestaande, met een vergelijkend verslag van de spuiten van de steden *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Utrecht* en *s'Gravenhage*; de *gouden medaille* en f 100; Sept. 1854, n°. 387.

13. Lijn vervaardigen welke de eigenschappen van de scheepslijn van JERRY bezit en niet hooger in prijs dan de Engelsche; de *gouden medaille*; Sept. 1854, n°. 386.

14. Men vraagt eene volledige en nauwkeurige beschrijving van het technisch gebruik dat hier te lande, zoo wel als in het buitenland, van de turf wordt, of wel, kan worden gemaakt.

De Maatschappij looft voor het best en voldoende antwoord de *gouden medaille* uit, en bovendien f 300, zoo monsters daarbij worden gevoegd, van de verschillende te verkrijgen producten.

Antwoorden intezenden vóór of op ult. Sept. 1854, n°. 384.

15. Op de doelmatige inzameling, bewaring en bereiding van vaste en vloeibare menselijke uitwerpselen tot meststof; de *gouden medaille*; September 1854, n°. 374.

16. Model en afteekening van een geschikt werktuig om visscherspinken van strand te voeren, waarvan de ondervinding de bruikbaarheid bewezen heeft; de *gouden medaille*; September 1854, n°. 390.

17. Welke is de tegenwoordige toestand onzer kennis van de natuurlijke gesteldheid van den vaderlandschen bodem, met toepassing op handwerken, fabrieken en trafieken, en geeft dit aanleiding om die op andere takken van industrie toe te passen en uittebreiden; de *gouden medaille* en f 150; 1854, n°. 373.

18. De *gouden medaille*, benevens eene premie van f 300, voor de voldoende en beste beantwoording van elk der twee volgende prijsvragen:

1°. Een handboek der Algemeene Geschiedenis, geschikt om bij het onderwijs op Gymnasiën gebruikt te worden, waarin de Geschiedenis zoodanig wordt behandeld als zij door jongelieden van den nijveren stand behoort geleerd te worden.

2°. Een handboek der Aardrijkskunde, tot hetzelfde doel en met dezelfde vereischen.

De Maatschappij verlangt in beide werken eene aanwijzing van de bronnen, waaruit de Schrijver geput heeft.

Antwoorden intezenden vóór den laatsten Sept. 1854, n°. 392.

19. 1°. Waaraan is de mislukking toe te schrijven, der gewassen die in eenige nieuw bedijkte polders na de eerste oogsten is opgemerkt?

2°. Welke middelen dienen aangewend te worden om die mislukking, voor te komen?

Antwoorden intezenden vóór ult. September 1855. De *gouden medaille*; n°. 374.

20. Eene handleiding voor de ontginning van heideveld door besproeiing, met berekening van kosten, schetssteekeningen, kunstwerken enz.; de *gouden medaille* en f 500; September 1855, n°. 376.

21. *Wetenschappelijke en Landbouwkundige aanwijzing* der gronden voor de Vlasteelt geschikt. De *gouden medaille* en f 250; September 1855, n°. 392.

22. De voedende kracht aanwijzen van onderscheidene plantaardige stoffen tot voedsel van Vee, de *gouden medaille* en eene premie van f 200, wanneer daartoe termen bestaan; n°. 383.

23. Opgave van eenige grondstoffen, welke met goed gevolg bij linnen voor de Fabricatie van grof papier, gevoegd kunnen worden; de *gouden medaille* en f 300; September 1855, n°. 385.

24. Een herdeneerd *overzicht*:

1°. Van de vorderingen, die er sedert 25 jaren, zoo elders als in ons land, in de *scheepsbouw* gemaakt zijn.

2°. Wat de ondervinding, gedurende datzelfde tijdvak, omtrent vermeende of werkelijke verbeteringen geleerd heeft?

3°. Wat er, in het belang van den Nederlandschen handel, alsmede tot instandhouding en verdere bloei der scheepsbouw-kunst, uit de lessen der geschiedenis en der ondervinding, van de laatste jaren, moet worden afgeleid? De *gouden medaille*.

De antwoorden intezenden vóór den laatsten September 1855, n°. 389.

25. *Verscheidene medailles en premien*, zoo te zamen als afzonderlijk, zullen jaarlijks, naar mate der verdiensten en het gewicht der zaak, ter beoordeeling van de Algemeene Vergadering, uitgedeeld worden aan die *scheeps-officieren*, *stuurlieden* en alle andere personen, in dit koninkrijk, welke de beste waarnemingen van nuttige zaken, nuttige ontdekkingen of de nauwkeurigste proefnemingen, met nuttig uitgedachte middelen, de *verbetering der zeevaart en visscherijen* betreffende, hebben gedaan, en dezelve, zooveel mogelijk met getuissen of bewijzen gestaafd, zullen hebben medegedeeld. De opgaven, met bewijzen of getuigschriften, intezenden vóór of op den *laatsten September van ieder jaar*; n°. 391.

26. Planten, gewassen en boomen, tot nog toe in dit Rijk tot nuttig gebruik niet aangekweekt, opgeven, en het nut en voordeel met proeven bewijzen; voor elk derzelve eene *premie van vijftig gulden*. Inzendingen vóór of op den *laatsten September van ieder jaar*; n°. 16.

27. Een onbekend of niet algemeen gebruikelijk werktuig invoeren, waardoor meerder voordeel in den landbouw verkregen wordt; de *eerste* of *tweede gouden* of de *zilveren medaille*; n°. 17, Inzending ult. September van ieder jaar.

28. Eenig werktuig, gedetailleerde tekening of volledig model intezenden, dienstig tot fabrieken en hetwelk tot heden binnen dit Koninkrijk nog niet in gebruik is geweest; het gebruik met proeven voldoende aantoonen; naar gelang van het nut der zaak eene aanzienlijke belooning; vóór of op den *laatsten September van ieder jaar*; n°. 41.

29. Aan elk leerboek, over eenigen tak van Nijverheid, hetwelk aan de Maatschappij in handschrift ingezonden is en hare goedkeuring wegdraagt, zal de *tweede gouden medaille* worden toegekend; terwijl eene aan de waarde van het boek geëvenredigde belooning daar kan worden bijgevoegd. Het bekroonde leerboek blijft het eigendom des inzenders, die het alzo in het licht zal kunnen geven of eene overeenkomst met de Maatschappij over de uitgave sluiten.

Nog medaille, nog belooning zal evenwel mogen worden uitgereikt, vóór dat het bekroond leerboek werkelijk in het licht gegeven is.

Antwoorden intezenden voor ultimo September van ieder jaar; n°. 352.

Alle de hiervoren, *bij uittreksel*, medegedeelde Prijsvragen, met de voorwaarden, waarnaar men zich bij de beantwoording hebbe te gedragen, zijn vervat in afzonderlijke stukken, tot en met het jaar 1844, terwijl die over 1845 tot en met 1852 ingesloten, zijn geplaatst in het Tijdschrift der Maatschappij en daarenboven in het jaarlijks Programma.

Verder verklaart de Maatschappij, dat, zoodikwerf het mogt blijken, dat de INHOUD VAN GEDRUKTE STUKKEN OF GESCHRIJFEN, hetzij geheel, of gedeeltelijk, aan haar ALS HET EIGEN WERK DER INZENDERS ware ingezonden, alsdan de naam-briefjes zullen worden geopend en de namen bekend gemaakt, zoudt dat op het ingezonden stuk eenig acht zal worden geslagen. (Art. 143 der wet.)

Voorts wordt herinnerd, dat de inzenders van Stukken, die onmiddellijk en zonder eenige bepaald uitnodiging aan de Maatschappij worden toegezonden, bij Directeuren moeten bekend zijn, welke den naam geheim houden, tot na de uitspraak van de Algemeene Vergadering, aangezien het Departement, onder welks ressort de inzender woonachtig is, niet met de beoordeeling mag worden belast.

Alle Stukken, TER BEANTWOORDING VAN PRIJSVRAGEN, bij de Maatschappij in te leveren, moeten op den tijd, bij de VRAAG BEPAALD, met een kenmerk teekenen, en de antwoorden of verhandelingen met eene spreuk of motto voorzien, worden ingezonden, terwijl de getuigschriften, zoowel als de naam en woonplaats van den inzender, ieder in een afzonderlijk verzegeld biljet, voerende ten opschrift de spreuk of het motto, franco moeten worden geadresseerd aan den Algemeenen Secretaris der Maatschappij, J. A. VAN EEDEN, te Haarlem.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.